

Landstingsstyrelsen

Månadsbokslut för augusti 2008

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsen beslutar

att godkänna månadsbokslut för augusti 2008 samt prognosen för helåret 2008.

Resultaträkning SLL mkr	Utfall 2008 aug	Utfall 2007 aug	Förändr. 08-07 %	Budget 2008	Prognos 2008	Utfall 2007
Verksamhetens intäkter	8 633	8 134	6,1	13 066	13 376	12 497
Verksamhetens kostnader	-38 475	-36 373	5,8	-59 943	-60 369	-56 773
Avskrivningar	-1 760	-1 650	6,7	-2 677	-2 659	-2 514
Verksamhetens nettokostnader	-31 602	-29 888	5,7	-49 553	-49 652	-46 789
Därav jämförelsestörande poster						-117
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	34 250	32 393	5,7	51 278	51 376	48 712
Finansnetto	-712	-584	21,8	-1 265	-1 224	-915
Resultat	1 937	1 921		460	500	1 008

Landstingskoncernen redovisar en prognos om 500 mkr, 40 mkr högre än budget. SL prognostiserar ett förbättrat resultat med 160 mkr som beror på högre biljettintäkter än budgeterat. Landstingsfastigheter Stockholm prognostiserar ett förbättrat resultat med 80 mkr som hänförs till realisationsvinster och högre hyresintäkter. Karolinska Universitetssjukhuset prognostiserar ett resultat på -180 mkr, vilket är en förbättring med 70 mkr jämfört med delårsbokslutet. Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje redovisar en prognos på -27 mkr jämfört med budget. Locums prognos är 34 mkr lägre än budget och det hänförs till pensionsprognos från KPA.

Inom Hälso- och sjukvården ökar konsumtionen avseende både läkarbesök och vårdtillfällen jämfört med föregående år. Antalet vårdtillfällen prognostiseras öka med 5,0 %, över 14 200 fler och antalet läkarbesök med 7,7 %, 511 600 fler jämfört med föregående år. Det totala antalet resande inom trafikverksamheten prognostiseras sammanlagt öka med 1,8%, 12 145 000 fler jämfört med föregående år.

Mer detaljerad information om månadsbokslutet lämnas av avdelningen SLL Ekonomi och Finans vid Landstingsstyrelsens förvaltning.

Mona Boström
Landstingsdirektör

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING	3
1.1	SLL KONCERNEN	3
1.2	HÄLSO- OCH SJUKVÅRD I KORTHET	4
1.3	TRAFIK I KORTHET	6
1.4	ÖVRIG VERKSAMHET I KORTHET	7
1.5	KONSUMTION VÅRD OCH TRAFIK I KORTHET	8
2	UTFALL FÖR PERIODEN JANUARI-AUGUSTI 2008	10
2.1	UTFALL VERKSAMHETENS INTÄKTER.....	10
2.2	UTFALL SKATTEINTÄKTER, GENERELLT STATS BIDRAG OCH UTJÄMNING	10
2.3	UTFALL VERKSAMHETENS KOSTNADER	11
2.4	ÅRSARBETARUTVECKLING SLL UTFALL – PROGNOSEN	12
3	HELÅRS PROGNOSEN	12
3.1	PROGNOSEN VERKSAMHETENS INTÄKTER	14
3.2	PROGNOSEN SKATTEINTÄKTER, GENERELLT STATS BIDRAG OCH UTJÄMNING	14
3.2.1	<i>Samhällsekonomisk bakgrund</i>	15
3.2.2	<i>Skatteunderlagets utveckling</i>	15
3.2.3	<i>Analys av osäkerheten i skatteintäktsprognosen 2008</i>	16
3.3	PROGNOSEN VERKSAMHETENS KOSTNADER.....	17
3.3.1	<i>Kostnadsutvecklingen</i>	18
3.3.2	<i>Resultat rullande tolv månader</i>	18
4	FINANSIERING	19
4.1	LIKVIDITET, BETALNINGSBEREDSKAP OCH FINANSNETTO	19
4.2	INVESTERINGAR.....	19
5	BILAGOR	21
5.1	BILAGA 1 HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN	21
5.1.1	<i>Vårdkonsumtion</i>	21
5.1.2	<i>Vänteläget i vården</i>	25
5.1.3	<i>Verksamhetsförändringar</i>	26
5.1.4	<i>Årsarbetarutveckling vården</i>	29
5.1.5	<i>Utfall för perioden januari- augusti 2008</i>	30
5.1.6	<i>Helårsprognos</i>	32
5.1.6.1	<i>Prognoser för förvaltningar och bolag</i>	32
5.2	BILAGA 2 TRAFIKEN	47
5.2.1	<i>Övergripande</i>	47
5.2.2	<i>AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)</i>	48
5.2.3	<i>Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB)</i>	50
5.2.4	<i>Färdtjänstnämnden (FtjN)</i>	50
5.3	BILAGA 3 ÖVRIGA RESULTATENHETER	51
5.3.1	<i>Fastigheter</i>	52
5.3.2	<i>Koncernfinansiering</i>	52
5.3.3	<i>Övriga</i>	53
5.4	BILAGA 4 TABELL RESULTAT PER FÖRVALTNING OCH BOLAG	54
5.5	BILAGA 5 TABELL INVESTERINGAR PER FÖRVALTNING OCH BOLAG	55
5.7	BILAGA 7 FÖRKLARING TILL NYTTJADE FÖRKORTNINGAR	57

1 SAMMANFATTNING

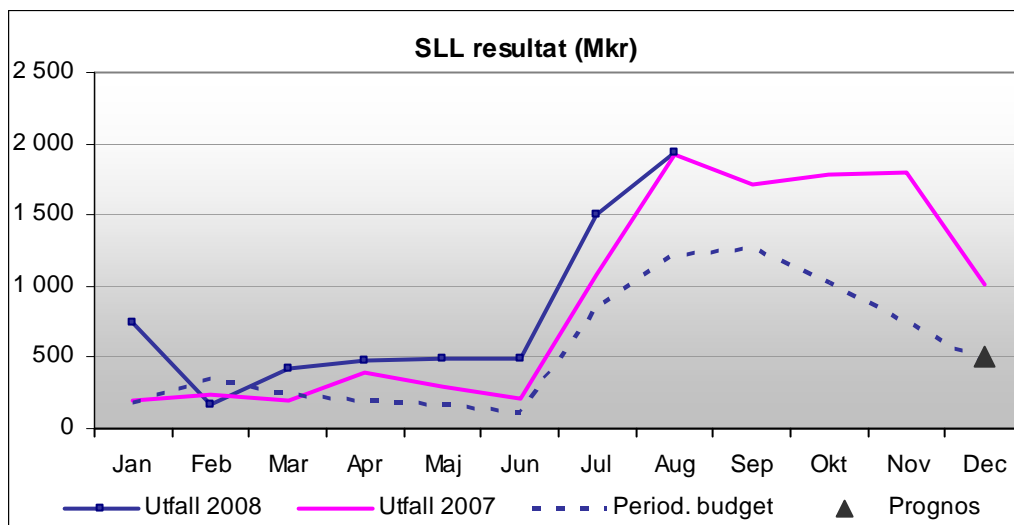
1.1 SLL koncernen

Landstingskoncernen redovisar en prognos om 500 mkr, 40 mkr högre än budget. SL prognostiserar ett förbättrat resultat med 160 mkr som beror på högre biljettintäkter än budgeterat. Landstingsfastigheter Stockholm prognostiserar ett förbättrat resultat med 80 mkr som beror på realisationsvinster och högre hyresintäkter. Koncernfinansiering prognostiserar ett resultat som underskrider budget med -37 mkr. Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje redovisar en prognos på -27 mkr jämfört med budget. Locums prognos är 34 mkr lägre än budget och det hänförs till pensionsprognos från KPA.

Verksamhetens intäkter prognostiseras till 13 376 mkr, 2,4%, högre än budget dvs. 310 mkr. Skatteintäkterna prognostiseras till 51 376 mkr, 0,2%, högre än budget dvs. 98 mkr.

Verksamhetens kostnader prognostiseras bli 60 369 mkr, vilket är 426 mkr, eller 0,7% högre än budgeterat.

Finansnettot prognostiseras bli -1 224 mkr vilket är en förbättring med 40 mkr jämfört med budget.

Resultaträkning SLL	Utfall	Utfall	Förändr.	Budget	Prognos	Utfall
mkr	2008	2007	08-07	2008	2008	2007
	aug	aug	%			
Verksamhetens intäkter	8 633	8 134	6,1	13 066	13 376	12 497
Verksamhetens kostnader	-38 475	-36 373	5,8	-59 943	-60 369	-56 773
Avskrivningar	-1 760	-1 650	6,7	-2 677	-2 659	-2 514
Verksamhetens nettokostnader	-31 602	-29 888	5,7	-49 553	-49 652	-46 789
Därav jämförelsestörande poster						-117
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	34 250	32 393	5,7	51 278	51 376	48 712
Finansnetto	-712	-584	21,8	-1 265	-1 224	-915
Resultat	1 937	1 921		460	500	1 008

Av nedanstående tabell framgår fördelning av resultatet på verksamhetsområden av utfall, budget och prognos.

Resultat SLL	Utfall	Utfall	Förändr.	Period.	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall
mkr	2008	2007	08-07	budget	2008	2008	PR-BU	2007
	jan-aug	jan-aug		jan-aug				
Hälso- och sjukvård	898	524	374	544	54	-73	-127	-299
Trafik	556	419	136	57	0	170	169	177
Fastigheter	393	425	-32	300	346	368	21	517
Koncernfinansiering	-11	408	-419	-64	81	44	-37	372
Övriga verksamheter	102	146	-44	3	-21	-9	12	242
Resultat SLL	1 937	1 922	16	840	460	500	40	1 008

1.2 Hälso- och sjukvård i korthet

Helårsprognosen för Hälso- och sjukvården i Stockholms läns landsting uppgår till -73 mkr, vilket är 126 mkr lägre än budgeterat resultat. Budgetavvikelsen är hänförlig till Karolinska Universitetssjukhuset -180 mkr, Sjukvården Salem Nykvarn Södertälje -27 mkr, SLSO -15 mkr, Stockholm Care AB -7 mkr, TioHundra AB -4 mkr, Folk tandvården 2 mkr, S:t Eriks Ögonsjukhus AB 4 mkr samt Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) 100 mkr.

Prognosen har förbättrats med 173 mkr jämfört med delårsbokslutet främst beroende på att HSN och Karolinska Universitetssjukhuset har förbättrat sina prognoser med 100 mkr respektive 70 mkr.

Periodens resultatutfall är 354 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget (i delårsbokslutet var resultatutfallet 90 mkr högre än periodiserad budget). Den största positiva avvikelsen mot periodiserad budget uppvisas av HSN med 530 mkr medan den största negativa avvikelsen mot periodiserad budget uppvisas av Karolinska Universitetssjukhuset med -197 mkr.

Det finns i detta månadsbokslut ingen samlad bedömning av hur vårdkonflikten i våras påverkade resultatutfallet till och med augusti samt årsprognosen. Detta kommer att analyseras och beskrivas närmare i kommande månadsbokslut.

	Resultat 2008 jan-aug	Resultat 2007 jan-aug	Period Budget jan-aug	Prognos helår aug	Prognos helår juni	Bokslut helår 2007	Budget helår 2008	Avvikelse prognos- budget
Vård								
HSN	875,3	461,9	344,9	100,0	0,0	87,5	0,0	100,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	163,6	183,0	120,5	20,0	20,0	50,1	35,0	-15,0
Karolinska universitetssjukhuset	-178,0	-82,5	19,1	-180,0	-250,0	-358,1	0,0	-180,0
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje	-18,8	-3,7	3,5	-27,0	-27,0	-25,4	0,0	-27,0
Södersjukhuset AB	0,9	-9,6	25,2	0,0	0,0	-27,1	0,0	0,0
Danderyds Sjukhus AB	18,8	-61,5	6,4	0,0	0,0	-65,1	0,0	0,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	15,3	8,1	4,4	4,0	4,0	3,8	0,0	4,0
Akutsjukhusen totalt	-161,8	-149,2	58,6	-203,0	-273,0	-472,0	0,0	-203,0
Folk tandvården Stockholms län AB	18,5	27,1	9,6	17,0	15,0	38,5	15,0	2,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	0,8	0,9	0,3	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0
Stockholm Care AB	-3,2	2,7	2,7	-3,0	-3,0	2,4	4,0	-7,0
Koncernjusteringar ¹⁾	-0,4	-1,1	0,0	-0,4	-0,3	0,0	0,0	-0,4
Subtotal	892,9	523,3	536,6	-69,4	-241,3	-292,1	54,0	-123,4
TioHundra AB	5,1	-1,4	7,1	-3,5	-5,0	-7,2	0,0	-3,5
Totalt vård	898,0	523,9	543,7	-72,9	-246,3	-299,4	54,0	-126,9

1) Koncernjusteringar i utfallet avser koncernåterläggningar och interndifferenser. I prognosen återläggs nedskrivning av aktier i DB.

Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) höjer denna månad sin prognos från ett nollresultat till 100 mkr. Prognosförbättringen är främst hänförlig till primärvårdens prognosförbättring om 51 mkr. Resultatutfallet på 875 mkr är 530 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget. Den positiva avvikelsen mot periodiserad budget förklaras främst av nettoöverskott inom somatisk specialistvård.

Karolinska Universitetssjukhuset prognostiserar ett resultat på -180 mkr, vilket är en förbättring med 70 mkr jämfört med delårsbokslutet. Prognosen skall dock jämföras med ett budgeterat nollresultat. Den nya prognosen förutsätter att Karolinska erhåller full kostnadsytterfallsersättning av HSN samt att initierade åtgärdsplaner genomförs. I den mån ersättningskorrigering ej genomförs uppskattas det prognostiserade resultatet att ytterligare försämrats. Resultatutfallet på -178 mkr är 197 mkr lägre än resultatet enligt periodiserad budget.

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) bibehåller sin prognos på 20 mkr, att jämföra med ett resultatkrav på 35 mkr. Den negativa budgetavvikelsen hänförs främst till minskade intäkter inom primärvården. Åtgärdsplaner har utarbetats för de resultatenheter som bedöms ha svårigheter att få en ekonomi i balans och en stödgrupp med de elva vårdcentraler som har störst omställningsbehov har startats under ledning av sjukvårdsdirektören. Ledningen för vissa resultatenheter inom SLSO har förstärkts.

Sjukvården Salem Nykvarn Södertälje (SNS) rapporterar denna månad en oförändrad prognos om -27 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Den negativa avvikelsen mot budget är hänförlig till det ansträngda ekonomiska läget inom somatisk specialistvård, vilket bidrar med -14 mkr, och till primärvården där effekter av förändrat ersättningssystem ger en avvikelse med ytterligare -13 mkr.

Södersjukhuset AB (SÖS) prognostiserar ett nollresultat, vilket är i enlighet med budget. Resultatutfallet på 1 mkr är 24 mkr lägre enligt periodiserad budget.

Danderyds Sjukhus AB (DSAB) prognostiserar ett nollresultat, vilket är i enlighet med budget. Resultatutfallet på 19 mkr är 13 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB (S:t Erik) redovisar en prognos på 4 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Den positiva budgetavvikelsen förklaras huvudsakligen av högre utomlänstäckningar.

TioHundra AB redovisar en prognos på -7 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat. Det är en förbättring med 3 mkr jämfört med delårsbokslutet. Den negativa avvikelsen beror på en högre kostnadsutveckling än planerat. Resultatutfallet uppgår till 10 mkr, vilket är 3 mkr lägre än budgeterat periodiserat resultat. TioHundra AB konsolideras i SLL-koncernen med 50 procent. Bolagsledningen beslutade i slutet av maj om ett åtgärdsprogram med effektiviseringsåtgärder, utöver de 24 mkr som är inarbetade i årets budget.

TioHundranämnden redovisar en prognos på -27 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Resultatutfallet uppgår till -21 mkr, att jämföra med budgeterat periodiserat resultat på 0 mkr. Hänsyn har tagits till TioHundranämndens utfall och prognos i SLL-koncernens månadsbokslut per augusti.

Folktandvården Stockholms län AB har denna månad höjt sin prognos med 2 mkr till 17 mkr, att jämföra med ett budgeterat resultat på 15 mkr. Resultatutfallet på 19 mkr är 9 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget.

Stockholm Care AB bibehåller sin prognos på -3 mkr, att jämföra med budgeterat resultat på 4 mkr. Anledningarna till budgetavvikelsen på -7 mkr är främst en minskad patienttillströmning, ökade kostnader i samband med VD:s avgång samt kundförluster. Resultatutfallet är cirka 6 mkr lägre än såväl motsvarande period föregående år som resultat enligt periodiserad budget. Den negativa avvikelsen mot periodiserad budget har minskat något sedan delårsbokslutet.

Övriga resultatenheter inom den samlade hälso- och sjukvården redovisar prognoser som överensstämmer med budgeterade resultat samt resultatutfall för perioden som inte väsentligt avviker mot periodiserad budget.

1.3 Trafik i korthet

Trafikverksamhetens prognos har förbättrats med 84 mkr jämfört med föregående månad och redovisar 170 mkr bättre än budgeterat nollresultat. Det är SL och Färdtjänsten som prognostiserar plusresultat med 160 respektive 15 mkr. Prognosen för WÅAB är 5 mkr lägre än budget. Periodens resultat, 556 mkr, är 498 mkr högre än budgeterat periodresultat.

AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) resultatförbättring sammanhänger framför allt med högre biljettintäkter till följd av dels ett ökat resande, dels höjda priser på biljetter och kort från 1 mars 2008. Prognosen för resandet överträffar budgeten med 0,4%. Punktligheten har ökat för samtliga trafikslag jämfört med 2007 men når inte upp till de budgeterade värdena utom för Roslagsbanan och Salt-sjöbanan.

Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) försämrade prognos hänförs till ökade bränsle-kostnader. Prognosen för resande är i nivå med budgeten.

Färdtjänstnämndens (FtjN) prognos och avvikelse mot periodiserad budget hänförs främst till lägre kostnader då antalet resor varit lägre än budgeterat. Prognostiserad resandeutveckling är 0,9% jämfört med bokslut 2007, den budgeterade utvecklingen för året är 2,4%.

Regionplane- och trafiknämnden (RTN) redovisade prognos är i enlighet med budgeterat nollresultat.

1.4 Övrig verksamhet i korthet

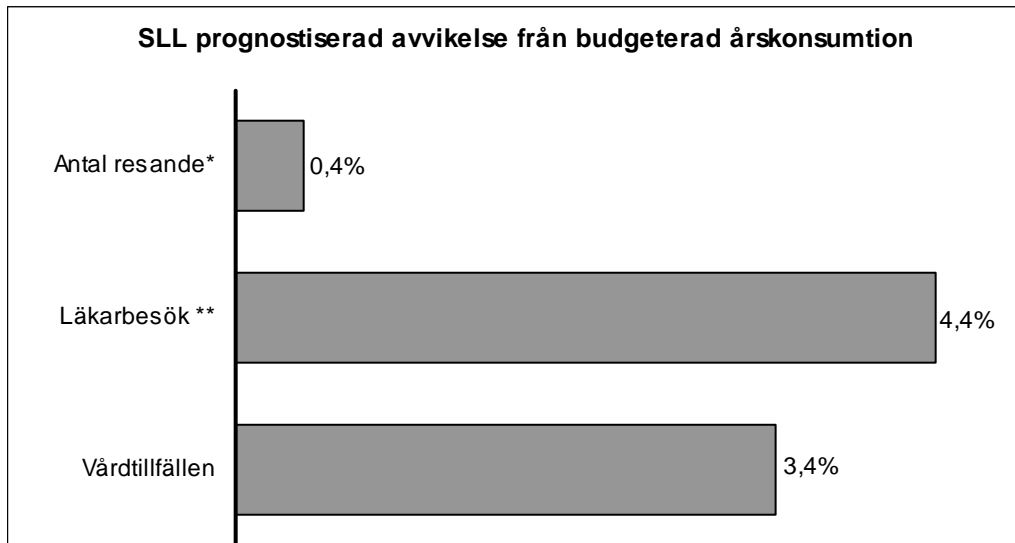
Landstingsfastigheters resultat på 418 mkr är i paritet med föregående års utfall på 419 mkr. Periodens resultat före reavinster uppgår till 324 mkr, vilket är 19 mkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognostiserat resultat om 423 mkr är 81 mkr högre än årsbudget.

Locums prognos för årets resultat är -30 mkr. Avvikelsen mot budget uppgår till -34 mkr. Pensionskostnader enligt prognos från KPA ökar med 32 mkr jämfört med budget.

Koncernfinansiering prognostiserar ett resultat som understiger budget med 37 mkr. De samlade skatteintäkterna beräknas bli 98 mkr högre än budgeterat, samtidigt som finansnettot prognostiseras bli lägre än budgeterat beroende på högre koncerninterna kostnadsräntor samt pensionskostnader.

För mer detaljerad information om resultat per enhet hänvisas till 5.4 bilaga 4.

1.5 Konsumtion vård och trafik i korthet

Statistik ifrån HSN, TioHundranämnden, WÅAB, FtjN och SL.

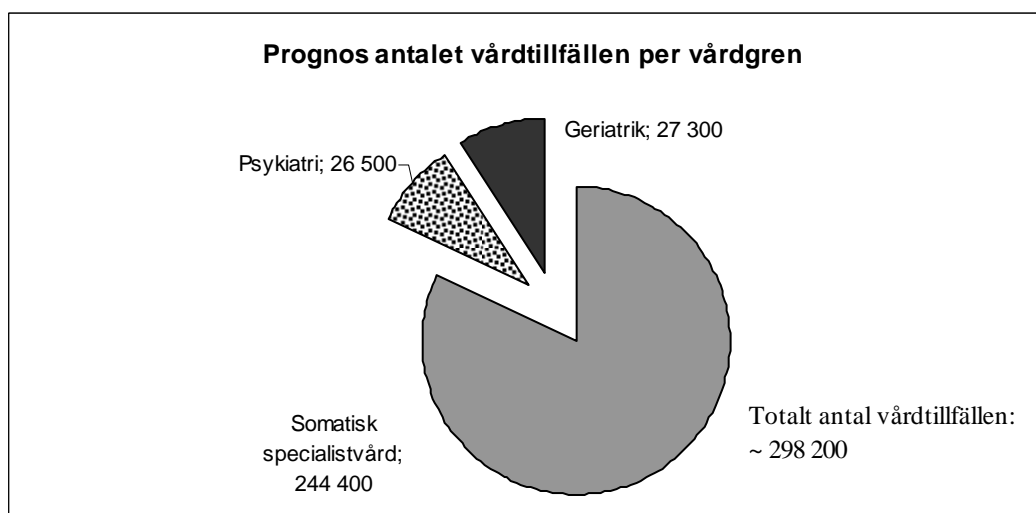
I brist på budgetvärden för TioHundranämndens statistik har bokslut 2007 nyttjats som referensvärde.

* Summering antalet påstigande helresor inom SL, antalet passagerare på WÅAB och antalet resor FtjN

** Besök hos läkare exklusive telefonkontakter.

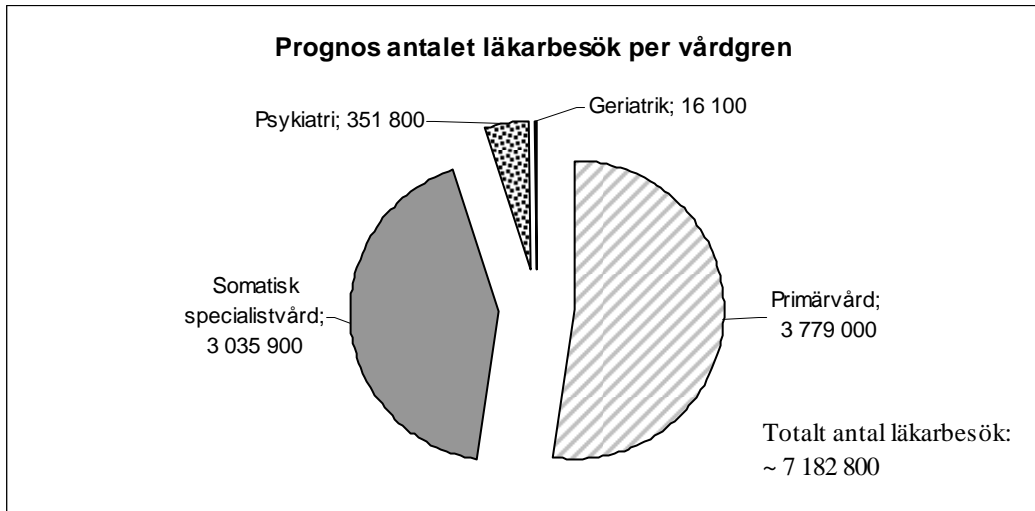
Vård inom geriatrik, psykiatri, somatisk specialistvård samt primärvård. Vårdstatistik visas inklusive privata specialister / privatägd sjukvård som har avtal med HSN alternativt Tiohundranämnden samt de som arvoderas enligt nationella taxan.

Antalet *vårdtillfällen* totalt sett påvisar en ökning av konsumtionen under januari till augusti på 2,9%, cirka 5 400 fler vårdtillfällen jämfört med augusti 2007. Den budgeterade förändringen för helåret är en ökning på 1,6%, 4 400 vårdtillfällen. Störst ökning uppvisar psykiatrin, men även somatisk specialistvård uppvisar ett ökat antal vårdtillfällen.

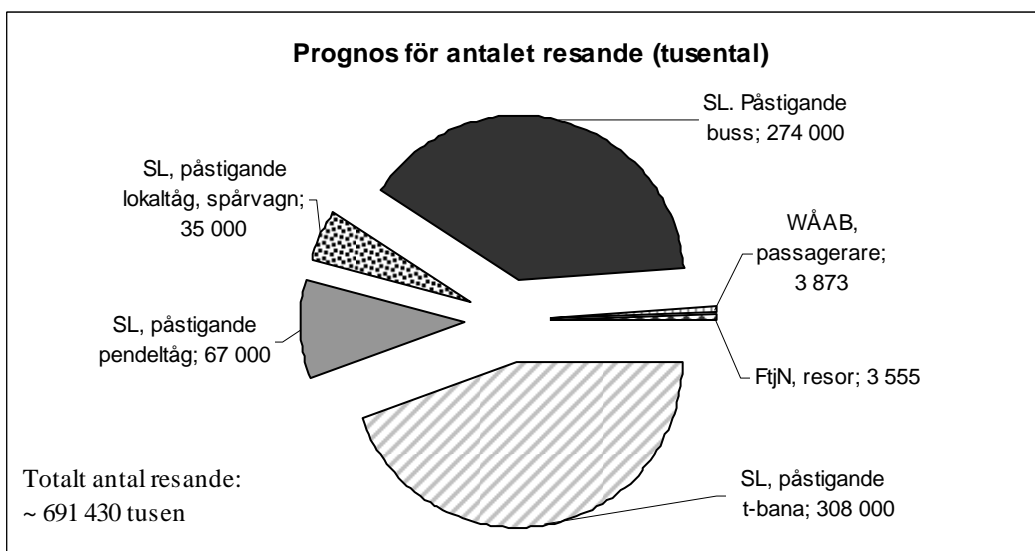
Prognosen för 2008 är 3,4% fler vårdtillfällen än budgeterat för helåret och utgör således en ökning med 5,0%, över 14 200 fler vårdtillfällen än föregående år. Prognoserna per vårdgren är i stort oförändrade jämfört med föregående rapporteringstillfälle vid delåret.

Det totala antalet läkarbesök per augusti ökar med 5,6 %, 245 000 fler besök, jämfört med samma period föregående år, att jämföra med den budgeterade ökningen för helåret på 3,1 %, 207 800 läkarbesök. Det är framför allt läkarbesök inom primärvården som ökar, men även psykiatrin uppvisar ökat antal besök. Tidigare månaders ökning vad avser somatisk specialistvård har avtagit.

Prognos för antalet läkarbesök alla vårdgrenar samlat är 4,4% fler läkarbesök än budgeterat vilket är 7,7%, 511 600, fler än föregående år. Prognoserna är i stort oförändrade jämfört med delårsrapporteringen.

En utförligare redovisning angående vårdkonsumtion per vårdgren görs nedan under *5.1.1 Vårdkonsumtion*.

Prognosen för antal resande inom hela trafikverksamheten är 0,4%, dvs. 2 948 000 fler resande, jämfört med budget. Totalt antal resande beräknas till 691 428 000 jämfört med budget 688 480 000. Den budgeterade ökningen jämfört med bokslut 2007 är 1,3%, 9 197 000 resande. Prognosen visar en ökning med 1,8% jämfört med 2007. För perioden noteras en ökning i hela SL-trafiken samt i skärgårdstrafiken jämfört med föregående år. För färdtjänst noteras från augusti en svag ökning av resandet. Ökningen avser i första hand färdtjänstresor och då främst taxiresor.

2 UTFALL FÖR PERIODEN JANUARI-AUGUSTI 2008

Resultatutfallet för perioden uppgår till 1 937 mkr, vilket är 15 mkr högre än motsvarande period föregående år.

2.1 Utfall verksamhetens intäkter

Intäkter mkr	Utfall 2008 aug	Utfall 2007 aug	Förändr. 08-07 %	Bidrag till % förändr.
Patientavgifter sjuk- och tandvård	735	704	4,4	0,4
Biljettintäkter	3 392	3 006	12,8	4,7
Försäljning av primärtjänster	820	810	1,2	0,1
Hysesintäkter, försäljn. övriga tjänster, material, varor	1 981	1 970	0,6	0,1
Statsbidrag och övriga bidrag	1 199	1 226	-2,2	-0,3
Övriga intäkter	507	418	21,3	1,1
Summa verksamhetens intäkter	8 633	8 134	6,1	6,1

Verksamhetens intäkter visar mellan åren en ökning på 6,1% eller 499 mkr. Den största intäktsposten, biljettintäkter i trafikverksamheten, ökar med knappt 13% jämfört med föregående år. Detta hänförs till ökat resande och höjda biljettpriser. Patientavgifter ökar med 4,4%, vilket är i paritet med aktuell vårdkonsumtion. Posten Övriga intäkter ökar bl.a. till följd av ökade reavinster vid avyttring av byggnader.

2.2 Utfall skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

De samlade skatteintäkterna¹ ökade under perioden januari-augusti 2008 med 1 857 mkr eller motsvarande 5,7% jämfört med samma period i fjol.

Samlade skatteintäkter mkr	Utfall 2008 aug	Utfall 2007 aug	Förändr. 08-07 %	Bidrag till % förändr.
Skatteintäkter	31 978	30 328	5,4	5,4
Generella statsbidrag	3 063	2 997	2,2	0,2
Utjämningsystemet	-790	-931	-15,1	0,4
Summa samlade skatteintäkter	34 250	32 393	5,7	5,7

¹ Begreppet "samlade skatteintäkter" inbegriper skatt på inkomster från arbete, generella/ovillkorade bidrag staten samt avgifter och bidrag till det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Posten skatteintäkter står för det enskilt största bidraget till förändringen. In-
täktsposten från skatt på inkomster består av två delar, dels av preliminära skat-
teintäkter för 2008, dels av en prognos för slutavräkning 2008 och 2007. Perio-
den januari till augusti 2008 ökade skatteintäkterna med 1 650 mkr jämfört med
samma period 2007, vilket motsvarar en ökning med 5,4%, varav de preliminära
skatteintäkterna uppgår till 2 088 mkr och prognos för slutavräkning 2008 och
2007 uppgår till -438 mkr.

I posten generella statsbidrag ingår ett bidrag för läkemedelsförmånen och ett
bidrag för minskad sjukfrånvaro. Under årets första åtta månader har bidraget för
läkemedelsförmånen samt för minskad sjukfrånvaro ökat med totalt 67 mkr (44
respektive med 23 mkr) jämfört samma period i fjol.

Att SLL:s kostnader för systemet för kommunalekonomisk utjämning minskat
förklaras av att det bidrag SLL erhåller inom den del av utjämningen som be-
handlar strukturella kostnadsskillnader ökat med 181 mkr. Detta beror i sin tur
på att ytterligare en delmodell har införts i kostnadsutjämningen. Syftet med den
modellen är att kompensera landsting med strukturellt höga lönekostnader.

2.3 Utfall verksamhetens kostnader

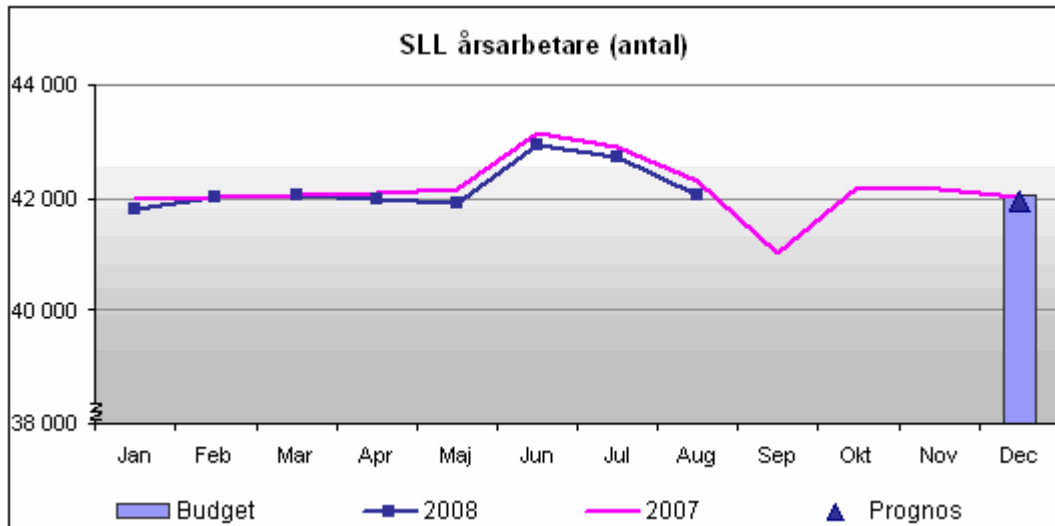
Kostnader mkr	Utfall 2008 aug	Utfall 2007 aug	Förändr. 08-07 %	Bidrag till % förändr.
Personalkostnader	-14 548	-13 873	4,9	1,9
Köpt hälso- och sjukvård samt verksamhetsanknutna tjänster	-7 171	-6 771	5,9	1,1
Köpt trafik	-5 804	-5 511	5,3	0,8
Läkemedel	-3 698	-3 488	6,0	0,6
Övriga material och varor mm.	-2 167	-2 107	2,9	0,2
Lämnade bidrag	-899	-841	6,9	0,2
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	-1 373	-1 285	6,9	0,2
Övriga kostnader	-2 815	-2 497	12,7	0,9
Summa verksamhetens kostnader	-38 475	-36 373	5,8	5,8
Avskrivningar	-1 760	-1 650	6,7	
Summa verksamhetens bruttokostnader	-40 235	-38 022	5,8	

Verksamhetens kostnader visar mellan åren en ökning med 2 103 mkr, 5,8%.
Vid motsvarande tidpunkt förra året var ökningstakten 5,0%. Verksamhetens
bruttokostnader (verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar) ökar likaledes
med 5,8%, (5,0%).

Personalkostnaderna ökar med 4,9% (7,9%) och den största delen utgörs av lö-
nekostnader som ökar med just 4,9% (5,2%). Lönekostnadsökningen kan delas
upp i en volymkomponent (förändring av antal årsarbetare) på -0,3%, och en
priskomponent (förändring av lönekostnad/årsarbetare) på 5,2%. Pensionskost-
naderna ökar med 5,9% över åren, vilket kan ställas mot det faktum att öknings-
takten för motsvarande period föregående år var 15%.

Efter personalkostnader är det kostnader för köpt vård, köpt trafik och övriga kostnader som i huvudsak påverkar den totala kostnadsökningen. Bland övriga kostnader, som ökar med 13%, märks främst reparation och underhåll, IT-tjänster samt kostnader för inhyrd personal och diverse övriga tjänster.

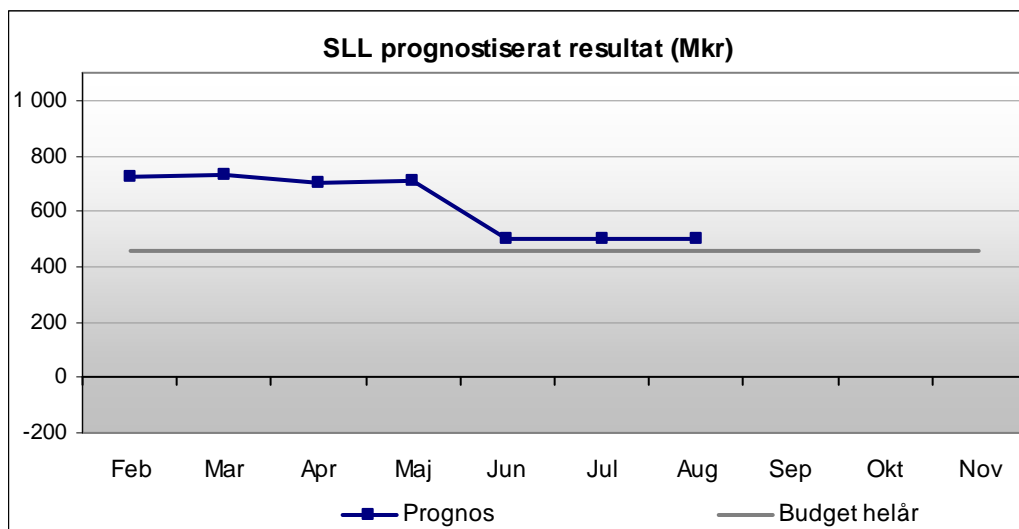
2.4 Årsarbetarutveckling SLL utfall – prognos

*) 2008 och 2007 års siffror är inklusive 50 procent av TioHundra AB

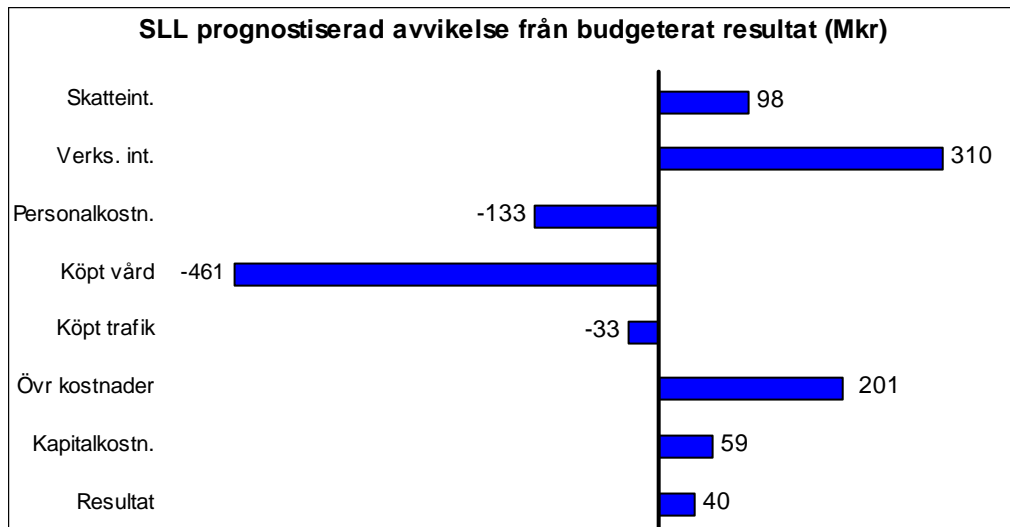
Antalet årsarbetare uppgår till 42 067 inklusive 50 procent av TioHundra AB, vilket är en minskning med 239 jämfört med förra året. Prognosen uppgår till 41 959, vilket är 84 mindre än årsbudget. Förändringen hänförs främst till hälso- och sjukvård samt till landstingsstyrelsens förvaltning.

3 HELÅRSPROGNOS

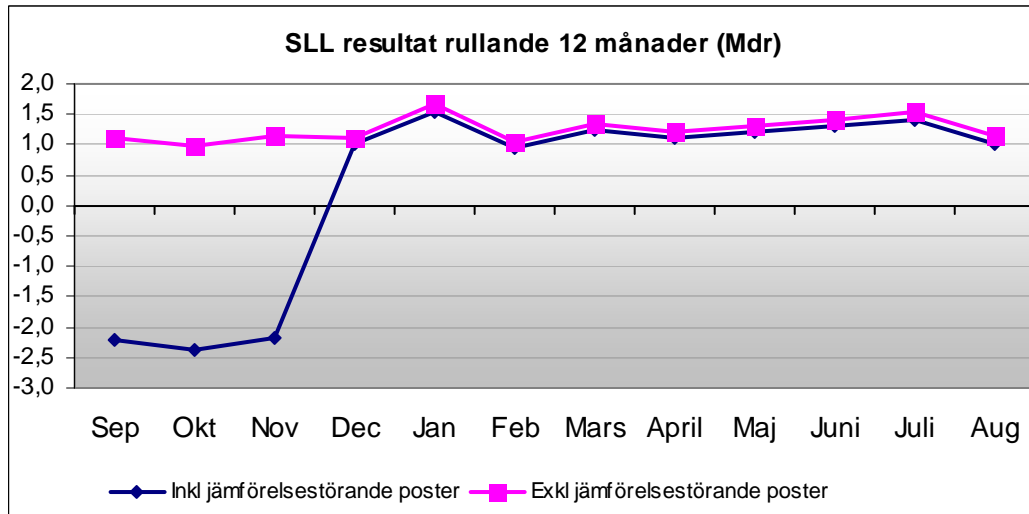

Prognosen för helåret pekar på ett överskott om 500 mkr, vilket är 40 mkr högre än budget (460 mkr). Verksamhetens intäkter prognostiseras öka med 879 mkr, 7,0% jämfört med 2007. Skatteintäkterna (inkl generella statsbidrag och utjämningsbidrag) beräknas öka med 2 664 mkr, 5,5%. Verksamhetens kostnader prognostise-

ras öka med 3 596 mkr, 6,3%, jämfört med 2007. Om de jämförelsestörande posterna för 2007 exkluderas uppgår istället kostnadsökningen till 3 713 mkr, 6,6%.

Av diagrammet framgår att resultatet prognostiseras att överstiga budget med 40 mkr. Vidare ger diagrammet en översikt av hur olika intäkts- respektive kostnadslag bygger upp det prognostiserade resultatet. Bland kostnaderna uppvisar prognosen för köpt vård den största negativa avvikelsen, -461 mkr.

Rullande resultat 12 månader redovisar summan av resultat aktuell månad och resultaten 11 månader bakåt. Visar långsiktig trend

Resultatet för den senaste rullande 12-månadersperioden uppgick till 1 023 mkr. Korrigerat för jämförelsestörande poster uppgick resultatet för den senaste tolv-månadersperioden till 1 140 mkr.

3.1 Prognos verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter beräknas vid årets slut uppgå till 13 376 mkr, 2,4% eller 310 mkr högre än budget. Större delen av den positiva avvikelser är hänförlig till biljettintäkter i trafikverksamheten. Budgeterad förändring av verksamhetens intäkter jämfört med utfall 2007 är 4,6% eller 569 mkr.

Intäkter mkr	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse Prognos- Budget %	Utfall 2007	Avvikelse Prognos- Utfall %
Patientavgifter sjuk- och tandvård	1 180	1 183	-0,3	1 121	5,3
Biljettintäkter	5 253	4 986	5,4	4 644	13,1
Försäljning av primärtjänster	1 321	1 348	-2,0	1 280	3,2
Hysesintäkter, försäljn. övriga tjänster, material, varor	3 116	3 062	1,8	3 023	3,1
Statsbidrag och övriga bidrag	1 877	1 815	3,4	1 894	-0,9
Övriga intäkter	629	673	-6,5	537	17,2
Summa verksamhetens intäkter	13 376	13 066	2,4	12 497	7,0

3.2 Prognos skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

De samlade skatteintäkterna 2008 bedöms uppgå till 51 376 mkr, vilket är en ökning med 2 664 mkr eller 5,5% jämfört med utfall 2007. Prognosen beräknas överstiga budget med 98 mkr eller motsvarande 0,2%.

Samlade skatteintäkter mkr	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse Prognos- Budget %	Utfall 2007	Avvikelse Prognos- Utfall %
Skatteintäkter	47 966	47 895	0,1	45 459	5,5
Generella statsbidrag	4 595	4 631	-0,8	4 649	-1,2
Utjämningssystemet	-1 186	-1 248	-5,0	-1 396	-15,1
Samlade skatteintäkter	51 376	51 278	0,2	48 712	5,5
Prognososäkerhet/Budgetreserv ¹⁾	0	0	-	0	
Summa samlade skatteintäkter	51 376	51 278	0,2	48 712	5,5

¹⁾ Reserv för lägre skatteintäkter

SKL presenterade i augusti en ny prognos för skatteunderlagets utveckling. Till följd av detta har LSF gjort en ny skatteintäktsprognos. Skatteintäkterna 2008 bedöms bli 126 mkr lägre jämfört med den prognos som förelåg vid tidpunkten för delårsbokslutet.

Den negativa förändringen följer av att skatteunderlagsutvecklingen i riket 2008 och bidraget för minskad sjukfrånvaro bedöms bli lägre. Effekten av dessa uppgår till -93 respektive -43 mkr. Den negativa utvecklingen motverkas dock något av en högre skatteunderlagsutveckling för riket 2007 än i tidigare prognos, vilken tillför 11 mkr.

Differensen mellan prognos och budget förklaras dels av högre skatteintäkter, dels av att SLL:s avgift till systemet för kommunalekonomisk utjämning utföll 62 mkr lägre än väntat. Att skatteintäkterna ökar följer av att skatteunderlaget i riket i nu gällande prognos bedöms bli 0,1%-enheter högre (11,3%) perioden 2006 till 2008 jämfört med vad som den beräkning som gjordes i samband med budget.

3.2.1 *Samhällsekonomisk bakgrund*

Den internationella ekonomin präglas för närvarande av turbulensen på de finansiella marknaderna och den allmänna nedgången i den internationella ekonomin. Avmattningen i konjunkturen förväntas nu bli både djupare och längre jämfört med vad tidigare bedömningar pekat på, vilket börjar visa sig i statistiken.

Spridningseffekter av den osäkerhet som råder leder till att förväntningar avseende bland annat den svenska bruttonationalproduktens utveckling 2007 och 2008 skrivs ner. Svagare siffror väntas även i form av en lägre förväntad export till OECD-länderna, till vilka drygt 80% av den svenska exporten går enligt Konjunkturinstitutet, och en minskad inhemsk efterfrågan.

En lägre efterfrågan väntas i förlängningen leda till en svagare sysselsättningsutveckling, högre arbetslöshet, sjunkande tillväxttal och en svagare utveckling av skatteunderlaget de kommande åren.

Följderna av den breda negativa utvecklingen bedöms resultera i att skatteintäkterna framöver kommer att utvecklas i en lägre takt jämfört med de senaste åren samt att effekten av denna utveckling väntas bli märkbar redan 2009.

3.2.2 *Skatteunderlagets utveckling*

Samvariationen mellan hur landstingets samlade skatteintäkter och hur skatteunderlaget i riket utvecklas är tydlig. Till stor del förklaras detta av att över 90% av SLL:s samlade skatteintäkter kommer från beskattning av intäkter från på arbete. Därtill fångar systemet för kommunalekonomisk utjämning upp och utjämnar för skillnader på mellan hur skatteunderlaget utvecklas på länsnivå.

De antaganden om skatteunderlagets utveckling som LSF:s bygger sin bedömning på är hämtade från SKL:s prognos från augusti månad. I tabellen nedan presenteras ett urval prognoser för skatteunderlagets utveckling.

	2007	2008
SKL , aug 2008	5,6	5,4
ESV , maj 2008	6,1	6,4
VP08 , apr 2008	5,3	5,8
SKL , apr 2008	5,6	5,7

Procentuell förändring från föregående år

I relation till Ekonomistyrningsverkets (ESV) bedömning av skatteunderlagets utveckling från i våras är SKL:s prognos något försiktigare för de aktuella åren. Regeringens aprilprognos (VP08) och SKL:s augustiprognos skiljer sig från varandra på så vis att regeringen förutser en lägre ökningstakt 2007 jämfört med vad SKL gör. Avseende bedömningen av skatteunderlagets utveckling 2008 är relationen den omvända.

Skatteverkets sammanställning av det andra preliminära utfallet för inkomståret 2007 enligt 2008 års taxering, som presenterades i september, är i linje med den nuvarande bedömningen av skatteunderlagets utveckling 2007. Således har LSF:s skatteintäktsprognos inte behövt revideras med anledning av det nya utfallet.

Ny prognos över skatteintäkternas utveckling kommer i nästa månadsbokslut, i vilket regeringens förslag i budgetpropositionen för 2009 kommer att beaktas.

3.2.3 *Analys av osäkerheten i skatteintäktsprognosen 2008*

I prognosen för de samlade skatteintäkterna 2008 på 51 376 mkr ingår poster som är säkra och poster som är prognostiserade. I nuläget är två poster prognostiserade, nämligen prognos för avräkningslikvid 2007 och 2008 samt bidrag för minskad sjukfrånvaro 2008, rörlig del. Dessa poster prognostiseras sammantaget uppgå till -21 mkr. Dessa poster prognostiseras sammantaget uppgå till -21 mkr, vilket beror på att prognosen för avräkningslikvid 2008 i den nuvarande prognosen uppgår till -197 mkr. De osäkra posternas andel av skatteintäktsprognosens totala värde är således för närvarande relativt liten i nu föreliggande prognos för skatteintäkterna utveckling.

Prognosen för *avräkningslikviden* 2007 och 2008 påverkas av hur skatteunderlaget i riket utvecklas 2007 och 2008. Om skatteunderlagsutvecklingen skulle förändras $\pm 0,1\%$ -enhet 2007, dvs. med 5,7 alternativt 5,5 i stället för som antagits 5,6%, ökar alternativt minskar skatteintäkterna 2008 med 67 mkr. Om skatteunderlaget i riket 2008 skulle förändras $\pm 0,1\%$ -enhet mot nuvarande antagande förändras skatteintäkterna 2008 med ± 35 mkr (se tabellen nedan).

Känslighetsanalys	Nettoeffekt på skatteintäkt 2008, mkr
Vad innebär en förändring av skatteunderlaget med 0,1 % -enhet för skatteintäkterna 2008	
Skatteunderlaget i riket 2007, $\pm 0,1\%$ -enhet	± 67
Skatteunderlaget i riket 2008, $\pm 0,1\%$ -enhet	± 35

I de generella bidragen ingår 2008 ett bidrag för *minskad sjukfrånvaro* vilket består av två delar, en fast och en rörlig del. Den fasta delen är 53 mkr för SLL och fördelas efter antal länsinvånare den 30 juni 2008. Storleken på den rörliga delen bestäms av i vilken takt antalet sjukpenningdagar i länet minskar mellan 2007 och 2008. Prognosen för 2008 baseras på SKL:s bedömning i vilken antalet dagar med sjukpenning i riket och länet väntas minska med 14,6 respektive 10,6%. Det innebär att det rörliga bidraget för SLL uppgår till 100 mkr. Om antalet sjukpenningdagar i länet i stället skulle minska med 9,6%, allt annat lika, skulle den rörliga delen av bidraget för SLL:s del minska med 11 mkr till 89 mkr.

3.3 Prognos verksamhetens kostnader

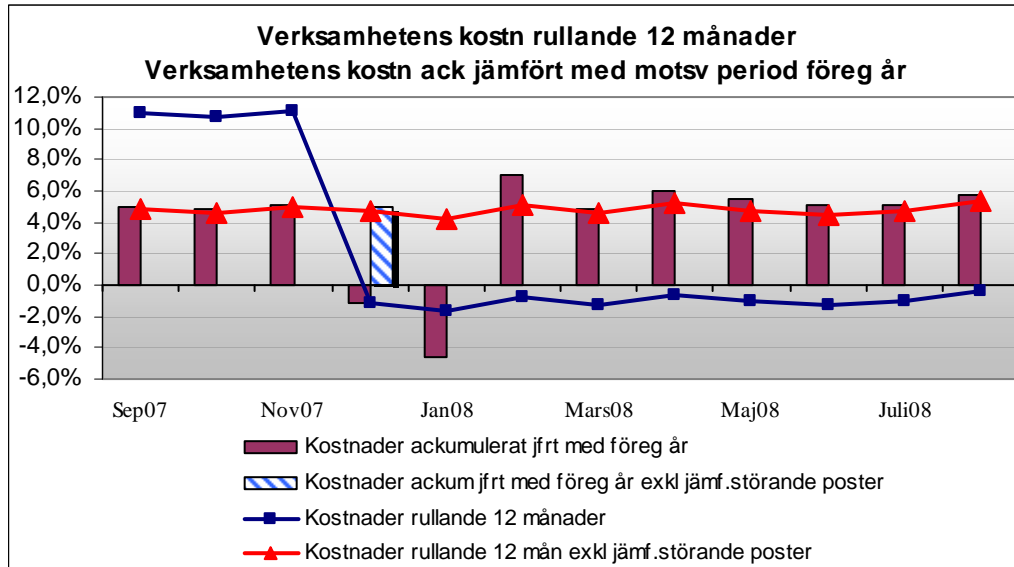
Verksamhetens kostnader beräknas för året uppgå till 60 369 mkr. Jämfört med år 2007 prognostiseras kostnaderna öka med 6,3%. Rensat för jämförelsestörande poster 2007 innebär prognosen en ökning med 3 713 mkr eller 6,6%. Enligt prognosen ökar personalkostnaderna med 6,0%. Lönekostnaderna ökar jämfört med år 2007 enligt prognosen med 5,1%, vilket utgör en något lägre ökningstakt än föregående års (5,3%). Denna ökning beror till övervägande del på priskomponenten lönekostnad/årsarbetare, 5,2%, eftersom volymkomponenten (förändring av antal årsarbetare) minskar med 0,1% mellan utfall 2007 och inrapporterad prognos. Komponenterna är avrundade.

Kostnader mkr	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse Prognos- Budget %	Utfall 2007	Avvikelse Prognos- Utfall %
Personalkostnader	-22 758	-22 625	0,6	-21 474	6,0
Köpt hälso- och sjukvård samt verksamhetsanknutna tjänster	-11 476	-11 015	4,2	-10 645	7,8
Köpt trafik	-9 072	-9 039	0,4	-8 430	7,6
Läkemedel	-5 719	-5 757	-0,6	-5 293	8,0
Övriga material och varor mm.	-3 657	-3 669	-0,3	-3 321	10,1
Lämnade bidrag	-1 191	-1 182	0,8	-1 139	4,5
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	-2 145	-2 144	0,0	-2 049	4,7
Övriga kostnader	-4 350	-4 512	-3,6	-4 305	1,0
Jämförelsestörande poster	0	0		-117	-100,0
Summa verksamhetens kostnader	-60 369	-59 943	0,7	-56 773	6,3
Avskrivningar	-2 659	-2 677	-0,6	-2 514	5,8
Summa verksamhetens bruttokostnader	-63 028	-62 619	0,7	-59 287	6,3

Jämfört med budget är den prognostiserade kostnadsnivån 0,7% högre, vilket motsvaras av 426 mkr. Avvikelser hänförs främst till köpt vård (461 mkr). Lönekostnaderna prognostiseras för helåret i stort överensstämma med budget (+0,2%), både vad gäller pris- och årsarbetarkomponenter (+0,4% resp. -0,2%).

3.3.1 Kostnadsutvecklingen

I diagrammet nedan redovisas den procentuella förändringen av verksamhetens kostnader rullande 12 månader.

Kostnader rullande 12 månader är en kvot mellan dels summan av aktuell månad och 11 månader bakåt och dels summan av de 12 månaderna som löpte dessförinnan.

Exempelvis summa apr 2007-mar 2008 dividerat med summa apr 2006-mar 2007.

Kostnader ackumulerat är kostnaden januari t.o.m. aktuell månad innevarande år jämfört med motsvarande period föregående år. *Exempelvis* summa jan-mar 2008 dividerat med jan-mar 2007.

De bägge serierna antar definitionsmässigt samma värden i december månad.

Verksamhetens kostnader uppvisar en årstakt rullande 12 månader på -0,4%, vilket främst beror på att jämförelsestörande poster påverkar december 2006. Korrigerat för jämförelsestörande poster var ökningstakten 5,3% (5,1%).

Bemanningskostnaderna uppvisar en årstakt rullande 12 månader på 5,0%. Ökningen för perioden jämfört med samma period 2007 var 5,1%

3.3.2 Resultat rullande tolv månader

Resultat per verksamhetsområde mkr	Prognos 2008	Budget 2008	Utfall 2007	Rullande 12 mån resultat ¹
Hälso- och sjukvård	-73	54	-299	75
Trafik	170	0	177	314
Fastigheter	368	346	517	485
Övriga verksamheter ²	35	60	613	150
Summa	500	460	1 008	1 023

¹⁾ Summering av resultat månadsvis för perioden juli 2007 till augusti 2008

²⁾ Kulturnämnden, Landstingsrevisorerna, Koncernfinansiering, LSF, Patientnämnden, Medicarrier AB, Landstingshuset Stockholm AB, Skadkontot, Internfinans samt koncernjusteringar

Resultatet rullande 12 månader indikerar att resultatet för 2008 kommer att överstiga prognosen på 500 mkr.

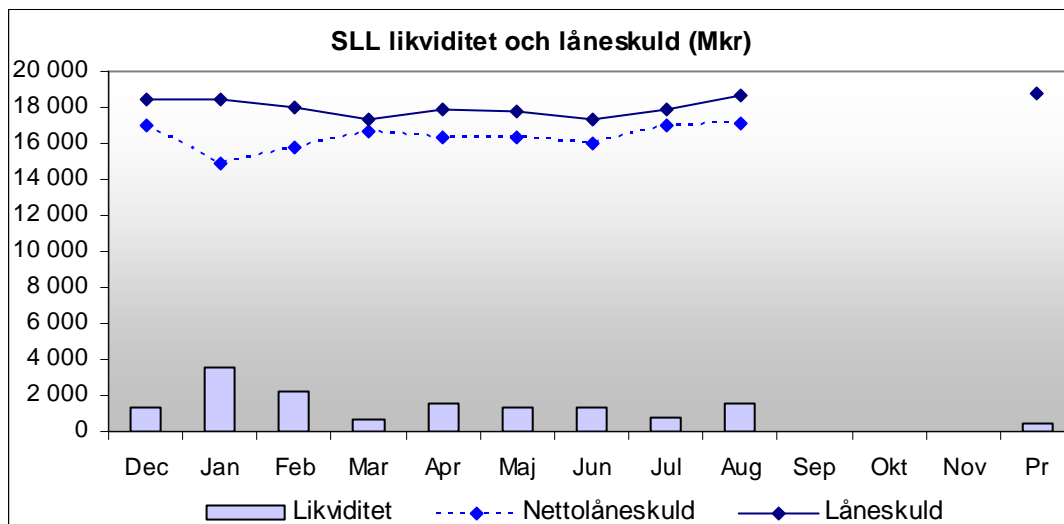
4 FINANSIERING

4.1 Likviditet, betalningsberedskap och finansnetto

Koncernens likviditet uppgår till 1 556 mkr, vilket är 168 mkr högre än vid årsskiftet. Vid utgången av 2008 beräknas de räntebärande skulderna uppgå till 18 769 mkr, ca 358 mkr högre än vid utgången av 2007.

Enligt landstingets finanspolicy ska landstingets genomsnittliga betalningsberedskap uppgå till minst 21 dagar. Betalningsberedskapen var vid månadens utgång 7 249 mkr, vilket motsvarar en betalningsberedskap på 41 dagar.

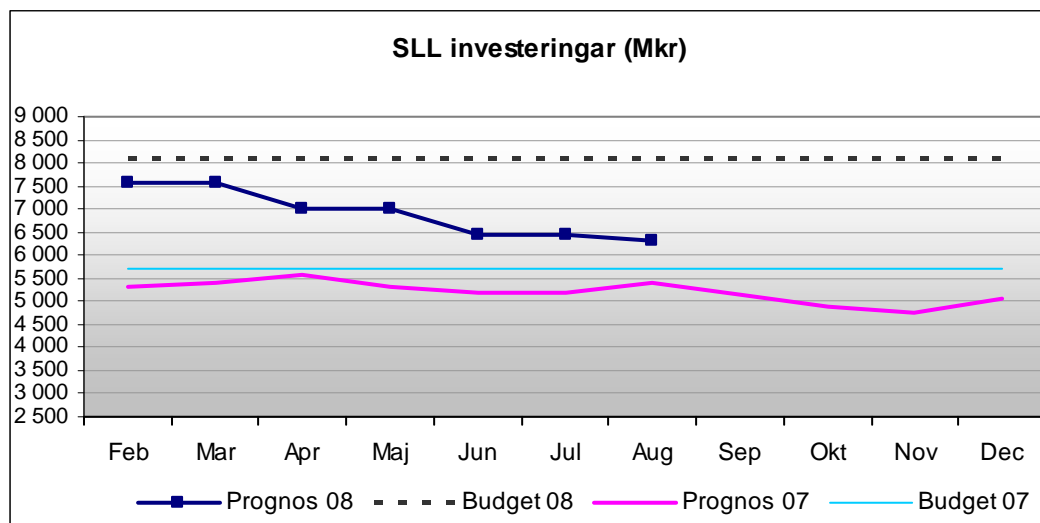
SLL hade vid utgången av perioden tecknat ränteswapavtal och räntetak (caps) om totalt 8 400 mkr för att till del skydda koncernens kassaflöde från räntekostnader som löper med rörlig ränta.

Nettolåneskulden består av låneskulden minskat med likvida medel.

4.2 Investeringar

Periodens investeringar uppgick till 4 083 mkr eller 51% av den budgeterade årsvolymen på 8 099 mkr.

Prognosen på 6 446 mkr är i nivå med delårsprognosen och innebär ett utfall som är 1 653 mkr lägre än årsbudget. Prognosen återspeglar situationen på byggmarknaden och svårigheter att realisera den budgeterade volymen.

Prognosen för SL's investeringar är 1 186 mkr lägre än budgeten, främst till följd av förändrade förutsättningar för ett flertal objekt.

Investeringar i Djurgårdslinjen genomförs som en koncession² vilket innebär att 180 mkr utgår ur investeringsbudgeten. Samtidigt har omfattningen av projektet väsentligt förändrats vilket medfört mycket mer omfattande planeringsarbete. Fördelningen av medel avseende Tvärbana Ost har förändrats med initialt lägre medelsbehov under 2008. Projektet Nytt signalsystem för röda linjen startas senare på grund av arbete med att höja kvalitén i kravspecifikationen inför upphandlingen. Sammantagen reduceras investeringsvolymen med cirka 800 mkr för dessa tre projekt. Ytterligare 300 mkr avser förseningar till följd av resursbrist.

Prognosen för Karolinska är 64 mkr över budgeten. Avvikelsen förklaras av överskjutande investeringar från tidigare år. Under perioden har två acceleratörer levererats, den tredje levereras under november och leveransen av den fjärde acceleratören har senarelagts till mars 2009.

Prognosen för NKS har justerats jämfört med föregående månad. Prognos för helåret är 142,5 mkr varav 76,3 mkr avser en del av de ursprungliga beslutade medlen för bland annat markarbeten och 47,4 mkr avser provisoriska lokaler samt förvärv av fastigheter. Periodens investeringar uppgår till 19,6 mkr av den totala budgeten på 700 mkr.

För ytterligare information angående investeringar per resultatenhet se vidare 5.5 bilaga 5.

² Ett helhetsåtagande inkluderande finansiering (LS 0712-1405)

5 BILAGOR

5.1 Bilaga 1 Hälsa- och sjukvården

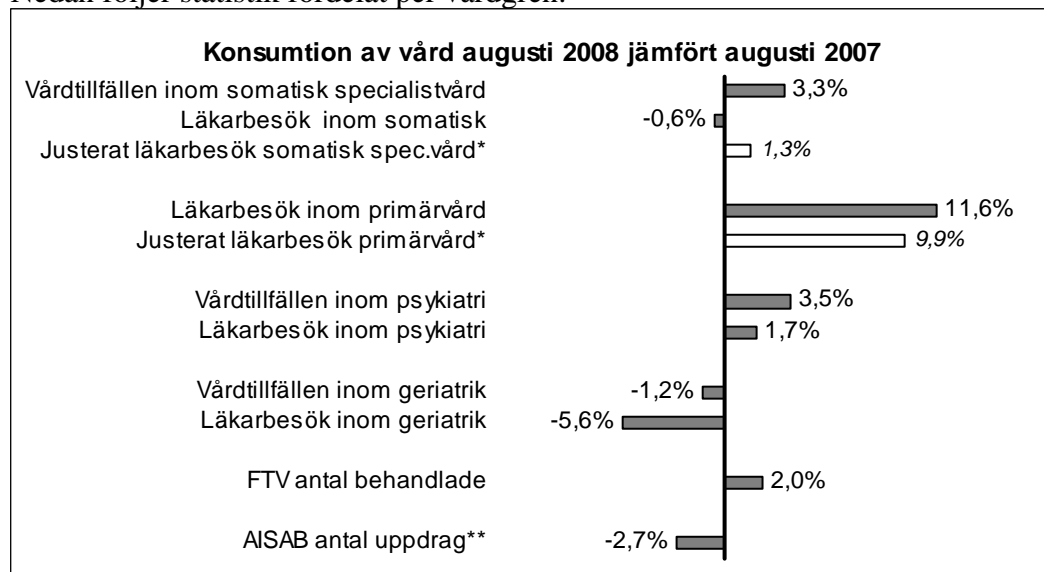
5.1.1 Vårdkonsumtion

Statistiken visar total vårdkonsumtion för hela SLL, det vill säga både Hälsa- och sjukvårdsnämnden samt TioHundranämnden sammantaget. För TioHundranämnden har årsbokslutsvärden från 2007 nyttjats som riktmärke för budget 2008.

Vård SLL totalt	Utfall 2008	Utfall 2007	Förändr. 08-07 %	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse PR/BU %	Bokslut 2007	Avvikelse PR/-07 %
Vårdtillfällen	193 492	188 058	2,9	298 217	288 384	3,4	283 981	5,0
Läkarbesök	4 608 219	4 363 195	5,6	7 182 800	6 879 037	4,4	6 671 225	7,7

Det totala antalet läkarbesök har ökat med 5,6% jämfört augusti föregående år och det totala antalet vårdtillfällen har ökat med 2,9%. Nämndernas samlade inrapporterade utfall uppvisar en lägre ökningstakt av vårdkonsumtionen i relation till samma period föregående år jämfört tidigare månaders rapportering. Förändringen gäller framför allt somatisk specialistvård.

Nedan följer statistik fördelat per vårdgren.

Källa: HSN-förvaltningen, TioHundranämndens förvaltning, Controller samt bolag textkommentarer.
Vårdproduktion / konsumtion visas inklusive privata specialister / privatägd sjukvård som har avtal med beställare av vård eller arvoderas enligt nationella taxan (ARV). Besök visas utan telefonkontakter.

* Justering utförd för HSN's förändrade vårdgrenstillhörighet för barnläkarmottagningar mellan åren

** Statistik till och med juli månad

Somatisk specialistvård

Antalet **vårdtillfällen** inom den **somatiska specialistvården** har ökat med 3,3% jämfört med samma period föregående år. Budgeterad ökning för 2008 uppgår till 1,6%. Ökningstakten har avtagit jämfört tidigare rapportering under våren.

Fler vårdplatser har tillkommit på akutsjukhusen successivt under fjolåret, vilket gett ökad kapacitet att ta emot slutenvårdspatienter. Inskrivningsfrekvensen, som visar hur stor andel av de akut sökande patienterna som skrivs in i slutenvård, har ökat på sjukhusen samtidigt som antalet vårdtillfällen per individ ökat.

I prognosen för antalet vårdtillfällen har hänsyn tagits till utfallet under året och prognosen är 4,1% högre än budgeterat, vilket innebär en ökning med 13 340 vårdtillfällen jämfört med årsboks slut 2007. Antalet individer i slutenvård³ prognostiseras öka med nära 7% jämfört 2007.

Somatisk specialistvård	Utfall 2008	Utfall 2007	Förändr. 08-07 %	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse PR/BU %	Bokslut 2007	Avvikelse PR/-07 %
Vårdtillfällen	158 104	153 070	3,3	244 376	234 686	4,1	231 038	5,8
Justerat läkarbesök	1 974 747	1 948 585	1,3					
Läkarbesök	1 936 600	1 948 585	-0,6	3 035 890	2 973 130	2,1	2 971 753	2,2

Antalet **läkarbesök** inom **somatisk specialistvård** inklusive besök hos privata specialister har med justerad⁴ statistik ökat med 1,3%. HSN har innevarande år ändrat samtliga barnläkarmottagningars tillhörighet till primärvård istället för, som tidigare, delvis somatisk specialistvård och delvis primärvård beroende på organisatorisk hemvist. Ett utfall utan justering för denna vårdgrens förflyttning uppvisar denna månad en minskning av antalet läkarbesök med 0,6% jämfört med samma period 2007.

HSN finner utvecklingen svårbedömd då besöksökningen avtagit under de senaste månaderna. Således skattas antalet läkarbesök öka med 2,1% över budgeterad ökning, vilket innebär 64 140 fler läkarbesök än föregående år.

³ Måttet mäter antalet individer som varit inskrivna i slutenvård räknat per personnummer, dvs. en person kan endast räknas med en gång. Utomlans- och utlandspatienter ingår inte i denna statistik.

⁴ Justering är utförd på faktiskt utfall januari-augusti hämtat från OVR databas för barnläkarmottagningarna samt ARV databas för de barnläkare som är taxanslutna.

Primärvård

Primärvård	Utfall 2008	Utfall 2007	Förändr. 08-07 %	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse PR/BU %	Bokslut 2007	Avvikelse PR/-07 %
Justerat								
läkarbesök	2 402 786	2 186 982	9,9					
Läkarbesök	2 440 933	2 186 982	11,6	3 779 014	3 536 827	6,8	3 347 235	12,9

Det totala antalet **läkarbesök** inom **primärvården** har, enligt justerad statistik för ovan nämnda vårdgrens tillhörighet avseende barnläkarmottagningar, ökat med 9,9%. Ojusterat uppgår ökningen till 11,6%. De främsta orsakerna till volymökningen är ökat utbud samt befolkningsökning.

HSN rapporterar att husläkarbesöken, som utgör merparten av läkarbesöken inom primärvården, har ökat med cirka 10%, antalet individer som besökt läkare vid husläkarmottagningarna är i paritet med denna ökning, vilket indikerar att tillgängligheten ökat.

En mycket kraftig ökning ses inom gruppen övriga läkarbesök såsom BVC och MVC. Här framhåller HSN att registreringarna under 2008 förbättrats genom att Vårdval Stockholm innefattar registreringskrav. Under 2007 var delar av statistiken manuellt rapporterad vilket försvårar jämförelsen. Eftersom underlag delvis saknats för 2007 kan budgeterat antal för 2008 vara för lågt skattat.

Statistik från TioHundra-nämnden⁵ uppvisar denna månad en ökning av primärvårdsläkarbesök jämfört med augusti 2007 på 3,8%. Primärvårdsverksamheten inom Norrtälje har inte infört Vårdval Stockholmsmodellen under 2008.

Prognostiserad utveckling för 2008 sammantaget bägge nämnderna är en ökning med 6,8% jämfört budgeterad konsumtion, vilket innebär 431 780 fler läkarbesök än föregående år.

Psykiatri

Antalet **vårdtillfällen** inom den **psykiatriska vården** har till och med augusti ökat med 3,5% jämfört med augusti 2007. Ökning har främst skett inom beroendevård och inom BUP. Inom Norrtälje har en satsning gjorts för att tillgodose patienters behov av korta intensiva behandlingar exempelvis kognitiv beteendeterapi. Detta tillsammans med en start av lokal korttidsvård av unga vuxna under 2007 har sammantaget ökat antalet vårdtillfällen markant inom TioHundra-nämnden. Antalet vård dagar har minskat inom SLL samtidigt som antalet individer som vårdats inom slutenvård ökat med 3%, vilket medfört kortare medelvårdtid.

En vårdavdelning med 12 platser för rättspsykiatri har öppnat i maj, vilket medför att vårdplatser för vuxenpsykiatrisk vård frigjorts i länet. Prognosen för hel-

⁵ statistiken från TioHundra ingår i tabell ovan

året blir en uppgång av antalet vårdtillfällen med 260 jämfört årsbokslut 2007, vilket är i paritet med budgeterad ökning på 0,9%.

Psykiatri	Utfall 2008	Utfall 2007	Förändr. 08-07 %	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse PR/BU %	Bokslut 2007	Avvikelse PR/-07 %
Vårdtillfällen	18 053	17 436	3,5	26 523	26 494	0,1	26 261	1,0
Läkarbesök	220 903	217 262	1,7	351 843	352 925	-0,3	336 479	4,6

Antalet **läkarbesök** inom den **psykiatriska vården** är 1,7% fler jämfört med samma period föregående år. En minskning av besöken hos privata specialister på -12,8% drar ner statistiken. HSN skattar att antalet läkarbesök kommer att öka genom fortsatt satsning på öppenvård och mellanvårdsformer. Det nya ersättningssystemet som infördes 2007 antas stimulera antalet besök genom att andelen rörlig ersättning ökas från 20 till 50%. Den budgeterade ökningen är 4,9% och lagd prognos är i stort i enlighet med budget, 15 360 fler läkarbesök än 2007.

Geriatrisk

Antalet **vårdtillfällen** inom den **geriatriska vården** totalt inom SLL har minskat med 1,2% jämfört med föregående år. Orsakerna kan enligt HSN vara flera: Inflödet av patienter har enligt vårdgivarna varit färre, beställningar till Stockholmsgeriatriken har reducerats med 5% jämfört med föregående år vilket medfört färre vårdplatser. Beställningar avseende basgeriatrik har renodlats och annan verksamhet har lyfts ur beställningen och ersätts på annat sätt. Detta gäller den specialiserade palliativa vården vid Södertälje, Handen samt Nynäs vård.

Inom TioHundra⁶ syns istället en ökning, som förklaras främst av strukturella förändringar av vårdplatser på Norrtälje sjukhus som medfört ökat antal geriatriska platser. Frekvensen av direktinskrivna till geriatrisk vård för individer 80 år eller äldre har även ökat inom Norrtälje.

Sju nya länsövergripande vårdplatser för geriatriska patienter med MRSA har startat under augusti inom Stockholmsgeriatriken/SLSO.

Antalet vårdtillfällen, totalt hela SLL, budgeteras öka med 2,0 % under året. Inrapporterad prognos är något över budget, en ökning på 640 vårdtillfällen jämfört 2007.

Geriatrisk	Utfall 2008	Utfall 2007	Förändr. 08-07 %	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse PR/BU %	Bokslut 2007	Avvikelse PR/-07 %
Vårdtillfällen	17 335	17 552	-1,2	27 318	27 204	0,4	26 682	2,4
Läkarbesök	9 783	10 366	-5,6	16 053	16 155	-0,6	15 758	1,9

⁶ statistiken från TioHundra ingår i tabell och stycke ovan

Antalet **läkarbesök** inom den **geriatriska vården** (exklusive besök inom SAH - sjukhusansluten hemsjukvård) minskar med 5,6 % jämfört med samma period 2007. Noteras bör att antalet läkarbesök inom geriatrisk vård är litet, vilket medför att små förändringar ger stora procentuella tal. En förklaring till minskningen är stängningen av akutmottagningen och öppenvårdsrehabiliteringen vid Stockholmsgeriatriken i december 2007. Viss del av förändringen kan även, enligt HSN, bero på ändrat registrerings sätt vad gäller indirekta kontakter.

Inom geriatriken budgeterades en 2,5 % ökning i konsumtion av läkarbesök mellan 2007 och 2008. Prognosen som är lämnad av HSN och TioHundranämnden är något lägre än budgeterat, vilket medför 300 fler läkarbesök än föregående år.

Övriga verksamheter

Folk tandvården Stockholms län AB har ökat sin produktion t.o.m. augusti av antalet behandlade inklusive specialisttandvård, både barn och vuxna, med 2,0% jämfört med augusti 2007. Rapporterad prognos är förbättrad och visar på en prognostiserad ökad produktion på 1,1% jämfört årsbokslut 2007, vilket är något högre än budgeterat. Samtidigt poängteras att den tandvårdsreform som infördes vid halvårsskiftet gör det svårare att förutsäga hur kundströmmarna ska gå.

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB inrapporterar denna månad statistik för januari till juli. Antalet uppdrag hittills är 31 578, vilket är en minskning med 2,7% jämfört juli -07. Noteras bör dock att antalet beredskapstimmar är desamma som samma period föregående år. AISAB kan själva inte påverka antalet givna uppdrag ifrån SOS Alarm.

5.1.2 Vänteläget i vården⁷

Uppföljningen av vårdgarantins krav på tillgänglighet till husläkaren, 5 dagar, visar att 88% av patienterna får en besökstid inom 5 dagar. Uppföljning sker via enkäter till husläkarmottagningarna men utvecklingsarbete pågår i syfte att automatisera uppföljningen och att den ska ske löpande. Förhoppningen är att den automatiska uppföljningen införs fr.o.m. 2009.

Antalet patienter som i juni väntade på ett planerat specialistbesök var cirka 50 000. Av dessa har drygt 31 000 patienter eller 62% väntat 30 dagar eller längre och hälften eller cirka 15 600 av dessa även väntat 90 dagar eller längre. Under de första fem månaderna 2008 har antalet väntande varit i stort sett oförändrade, både avseende totalt antal väntande och de som väntat längre än 30 dagar. De flesta väntande finns inom specialiteterna ortopedi, öron-, näsa och hals, ögon samt hudsjukdomar.

Antal patienter som i juni 2008 väntade på en åtgärd/behandling var c:a 15 500. Av dessa har 3 311 patienter väntat längre än vårdgarantins krav på 90 dagar. Vid årsskiftet var antalet väntande över 90 dagar 3 247, vilket innebär en liten ökning med 64 patienter. Under årets fyra första månader minskade antalet väntande över 90 dagar successivt för att i april vara drygt 500 väntande lägre än vid årsskiftet. I maj vände utvecklingen och antalet väntande över 90 dagar ökade

⁷ Statistik rapporterad i samband med delårsbokslutet

med nästan 600 patienter. En trolig förklaring är sjuksköterskestrejken som pågick från mitten av april och nästan hela maj. Även andelen patienter som väntat minst 90 dagar minskade först från 35% till 26% för att efter maj stiga till 28%. De flesta väntande finns främst inom ortopedi men också inom allmänkirurgi, öron-, näsa och hals, handkirurgi och gynekologi. Antalet väntande längre än 90 dagar inom ortopedi ökade under maj med nästan 400 patienter.

5.1.3 Verksamhetsförändringar

Vårdval Stockholm är från och med 2008-01-01 infört av HSN inom primärvården för husläkarverksamhet med basal hemsjukvård och psykosocial kompetens, barnhälsovård, fotsjukvård, mödravård, logopedi och läkarinsatser i särskilt boende.

HSN rapporterar att i och med *Vårdval Stockholm* har många nya mottagningar inom flera olika verksamhetsområden startat. Netto har 18 husläkarmottagningar tillkommit efter införandet av *vårdval*. Alla nya mottagningar drivs av privata vårdgivare. Av de nya mottagningarna återfinns sju i Stockholms innerstad, två i Rinkeby – Kista, två i Södertälje samt en vardera i Bromma, Ekerö, Järfälla, Nacka, Nynäshamn, Skarpnäck, Solna, Upplands Väsby samt Gamla Stan. En mottagning på Norrmalm har övergått till verksamhet enligt statliga taxan. Två mottagningar i Tensta – Spånga har gått samman till en mottagning.

Mödravården inom HSN, har utökats med 12 nya MVC, till exempel återfinns fem av dessa i Stockholms innerstad och två i Rinkeby – Kista, samt en i Nacka, samtidigt som två mottagningar i Rinkeby – Kista och två i Botkyrka har gått samman till en mottagning i respektive område. Totalt sett innebär detta en nettoökning med 6 MVC.

Inom barnhälsovården, HSN, har nio nya mottagningar startat; två i Stockholms innerstad, två i Rinkeby – Kista samt en vardera i Farsta, Nacka, Skarpnäck och Södertälje. Två mottagningar i Rinkeby – Kista har gått samman till en och de fyra mottagningarna i Solna har samlats i Familjens hus. Totalt sett innebär detta en nettoökning med fyra BVC efter införandet av *vårdval*.

Logopedverksamheten har utökats med nio nya mottagningar.

Inom psykiatrin har implementering skett av internetpsykiatri. Ett DBT-team (dialektisk behandlingsterapi), för unga med bland annat självskadebeteende och självmordstankar har permanentats inom BUP. Verksamhet för unga vuxna på Erika-stiftelsen har permanentats.

På Erstabacken, som har somatisk vård för hemlösa, öppnas en ny plats för mer ”akut vård” som finansieras helt av landstinget.

Från den första januari gäller avtalet med Avesina Hörsel gällande basal hörselrehabilitering. Verksamheten bedrivs på fyra platser i länet; Norrtälje, Södertälje och centrala Stockholm samt i Kista.

Kirurgiavtalet på Ersta sjukhus är uppsagt från och med den första mars, vilket betyder att kirurgimottagningen på Ersta stängts. Avtalet sades upp av Ersta på grund av att de inte kom upp i överenskomna volymer.

Vidare har HSN rapporterat att det vid årsskiftet infördes en ny ersättningsmodell och även ett nytt faktureringsystem för länets primärvårdsrehabilitering.

Den rättspsykiatriska sektionen på Löwenströmska sjukhuset har i mitten av maj öppnat ytterligare en vårdavdelning med 12 vårdplatser.

I augusti öppnade en ny MRSA-avdelning för geriatriska patienter på stockholmseriatriken samt en ny mottagning för asylsökande – Flyktingsmedicinskt centrum.

En upphandling av diabetesmaterial har gjorts som gäller från 15 maj.

Verksamhetsförändringar inom SLSO är till största delen en följd av Vårdval Stockholm. Fem vårdcentraler har hittills under året övergått till privat regi genom avknoppning. Det är Serafens vårdcentral, Vallentunadoktorn, Huvudsta vårdcentral, S:t Eriks vårdcentral och Vaxholms vårdcentral.

Nynäshamns vårdcentral, som var en av de fyra vårdcentraler som upphandlades under 2007 men där verksamhetsövergång ej har ägt rum till följd av överklagade tilldelningsbeslut, har övergått till privat ägare 2008-06-01. Kallhälls vårdcentral har övergått till annan ägare.

Vidare har SLSO:s uppdrag för fyra närakuter upphört. Vid Brommaplan och Jakobsberg har jourmottagningar öppnats. Uppdraget för Skärholmens närakut upphörde från den 31 maj och Sabbatsberg från årsskiftet. Uppdragen för närakuterna i Farsta och på Södermalm har ersatts av jouruppdrag kvällar och helger.

HSN har beslutat att upphandla delar av SLSOs öppenvård rörande två kliniker inom psykiatrin. Upphandlingen beräknas resultera i verksamhetsövergång i mars 2009. Likväl sker upphandling av två geriatriska kliniker inom SLSO och Hjälpmedel Stockholm, med verksamhetsövergång 2009-01-01.

Vid *Karolinska Universitetssjukhuset* har under 2008 vissa organisatoriska förändringar genomförts. Onkologi- och Thoraxdivisionen har sammanförts till en division. LIV-staben har upphört och dess verksamhet har lagts ut på befintlig struktur. IT, Röntgen och MTA har överförts till Huvuddivisionen. Vidare har en ny enhet bildats, Strategisk verksamhetsutveckling, som bland annat driver införandet av ett flödesorienterat arbetssätt. Verksamheten vid Karolinska består således av sju vårddivisioner.

Arbetet med att öka profileringen mellan Huddinge och Solna fortlöper. Profiletering av Hud och Infektion har genomförts, bland annat är HIV-vården koncentrerad till Huddinge. Vidare har en utredning genomförts rörande Öron-näsahalsklinikerna som nu samordnas inom Huvuddivisionen. Profileringsarbetet av Hematologiska kliniken fortgår. Inom Neurologi har utredningen visat på stora

svårigheter att lokalisera basen av neurologiverksamheten i Solna, detta på grund av lokalbrist. Klinikledningen tar nu fram en ny strategi för neurologiverksamheten som innebär en intern profileringsarbete mellan Solna och Huddinge.

Analysarbete pågår för Kvinnokliniken och ett förslag till beslut förväntas vara klart under oktober månad. Hudkliniken koncentrerar verksamheten till Solna. Det kommer att finnas en konsultativ dermatologisk verksamhet i Huddinge. Sesam-mottagning finns både i Huddinge och Solna. Ny verksamhetschef har nu tillsatts och profileringsarbetet inom Gastroenterologi påbörjats.

Nästa steg i Karolinskas profileringsarbete är att starta analysarbetet för Urologiska kliniken och Reumatologiska klinken. Profileringsarbete av dessa båda verksamheter ska vara genomförd senast i december 2009.

Åtgärdsplanen i barnsjukvårdsutredningen följer Landstingsfullmäktiges budgetbeslut för 2008 och i vårdavtalet med HSN har överenskommelse träffats om att Karolinska Universitetssjukhuset skall öka antalet slutenvårdsplatser med totalt 15 under 2008. Rekrytering av personal startade under hösten 2007 och de första vårdplatserna öppnade redan i oktober 2007. I maj rapporterades att 13 vårdplatser öppnats och arbete pågår med öppnande av resterande platser.

Södersjukhuset rapporterar att från och med den 1 april 2008 övergick verksamheten Kristallen, som avser slutenvård för små barn med funktionshinder, från Handikapp och habilitering inom SLSO till Södersjukhuset.

I slutet av maj fattades även beslut efter genomförd upphandling att Södersjukhusets röntgenverksamhet i Nacka, Haninge och Nynäshamn ska uppgå i annan regi från årsskiftet.

Danderyds sjukhus rapporterar att de efter en översyn har reducerat antalet verksamhetsområden. Detta har inneburit att områdena Njurmedicin, Infektionsmedicin, Reumatologi samt Talkliniken slås samman till samma verksamhetsområde.

Sjukvården Salem Nykvarn Södertälje har minskat antalet geriatriska vårdplatser från första april med anledning av ett minskat uppdrag från beställarna för basgeriatrik. Idag bedrivs basgeriatrik på totalt 48 vårdplatser istället för 54 vårdplatser, dvs. en minskning med sex platser. Vidare har uppdraget med geriatriska läkarinsatser i Södertälje kommuns särskilda boenden upphört från 1 maj 2008 efter att kommunen har valt en annan leverantör. För Nykvarn och Salem kvarstår uppdraget. Från 31 maj avvecklades redovisningsenheten vid Södertälje sjukhus och från 1 juni tog Karolinskas redovisningssektion även hand om samtliga redovisningsfrågor för SNS. Tumba gynekologiska mottagning har flyttat in verksamheten till sjukhuset från den 1 juni, detta som ett led i att samutnyttja lokaler och personal.

S:t Eriks Ögonsjukhus arbetar med att anpassa verksamheten till morgondagens specialiserade ögonsjukvård. Bolaget planerar en ombyggnation av sjukhuset där en gemensam mottagning kommer att inrättas, en centralkassa byggs i entrén och en effektivare vårdavdelning ska byggas genom sammanslagning av nuvarande dagkirurgisk avdelning och slutenvårdsavdelning. Dessutom planeras i anslutning till den nya vårdavdelningen inrättande av ett patienthotell med tre-fem rum.

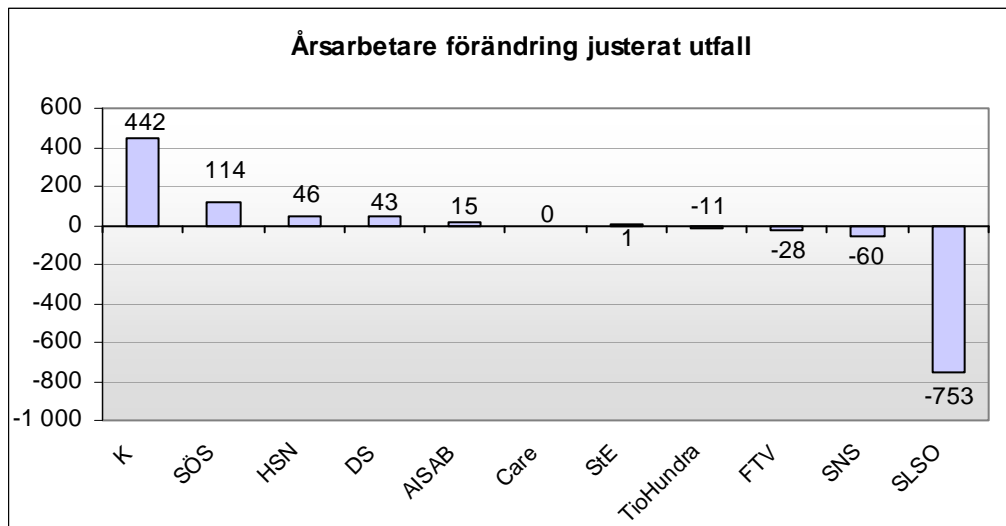
Landstingsfullmäktige har fattat beslut om att ge personal vid *Folktandvården Stockholms län AB* möjlighet till att lämna intresseanmälningar om avknoppning. Personal hade möjlighet att anmäla intresse till och med den sista juni. Fem intresseförfrågningar inkom och dessa utreds för närvarande.

Alla *AISAB:s* akutambulanser är sedan februari bemannade med en vidareutbildad sjuksköterska. Alla ambulanser utrustades under våren för att göra GPS navigation möjlig.

MediCarrier har fått i uppdrag av LS och HSN att ansvara och ombesörja för allt utskick av informationsmaterial, frikort m.m. Verksamheten var tidigare placerad på Sabbatsbergs sjukhus och utfördes av Addici. Verksamheten flyttade över till *MediCarrier* i samband med halvårsskiftet.

Stockholm Care har slutit ett avtal med representanter från Cypern avseende förmedling av patienter.

5.1.4 Årsarbetarutveckling vården

Förändring antalet årsarbetare mellan aktuell månad innevarande år och samma månad föregående år. Diagrammet är justerat för LINK-verksamhet samt verksamhetsflyttar från SLISO. TioHundras siffra motsvarar 50% av totala antalet årsarbetare.

Det totala antalet årsarbetare inom vården har minskat med netto 168, eller 0,4% jämfört med motsvarande period föregående år.

Minskningen hänförs främst till SLISO där 753 årsarbetare motsvarande 6 % minskats genom omställningsåtgärder och avknoppning/avslutade uppdrag.

Minskningen vid SNS med 60 årsarbetare motsvarar 3,7 % och beror på rekryteringsvårigheter.

Ökningen vid Karolinska med 442 årsarbetare motsvarar 3,0%. Förändringen är bland annat hänförlig till tillkommande och utökad verksamhet.

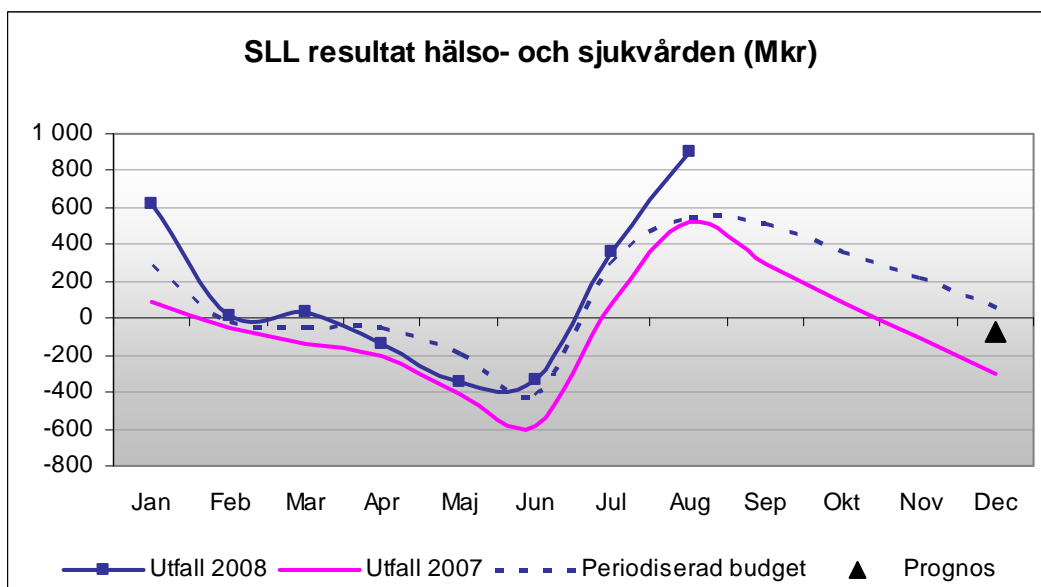
Ökningen vid SÖS med 114 årsarbetare motsvarar 2,9%. Ökningen hänförs till ny vårdavdelning inom internmedicin, utökningar och förstärkningar inom andra verksamheter samt överföring av Venhälsan och Kristallen.

Ökningen vid HSN med 46 årsarbetare motsvarar 18,0%. HSN har tagit över 45 årsarbetare från LSF.

Ökningen vid DSAB med 43 årsarbetare motsvarar 1,4% och är främst hänförlig till successiva bemanningsförstärkningar på grund av ökade vårdvolymer.

Det totala antalet årsarbetare inom vården prognostiseras understiga budgeterat antal med 42 eller 0,1%. Detta beror främst på att Karolinska Universitetssjukhuset prognostiserar att antal årsarbetare kommer att överstiga budget med 185 medan SLSO och SNS prognostiserar att antal årsarbetare kommer att understiga budget med 190 respektive 40.

5.1.5 Utfall för perioden januari- augusti 2008

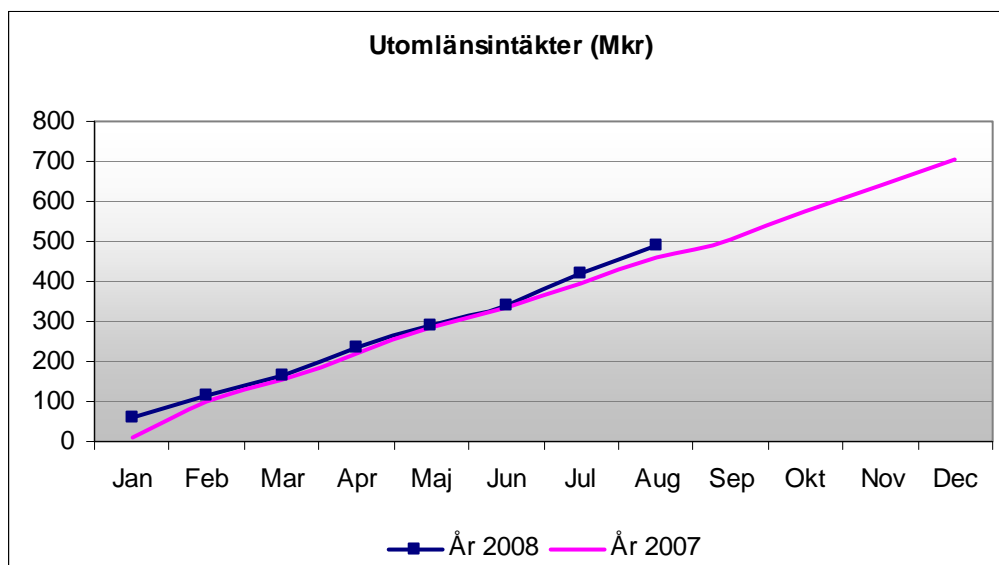

Periodens resultatutfall är 374 mkr högre än för motsvarande period föregående år och 354 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget (i delårsbokslutet var resultatutfallet 90 mkr högre än periodiserad budget). Den största positiva avvikelser mot periodiserad budget uppvisas av HSN med 530 mkr medan den största negativa avvikelser mot periodiserad budget uppvisas av Karolinska Universitetssjukhuset med -197 mkr.

Hälsa- och sjukvården	Utfall	Utfall	Förändr.	Förändr.
Resultaträkning	2008	2007	utfall	utfall
mkr	aug	aug	%	
Verksamhetens intäkter	30 387	28 344	7,2	2 043
Personalkostnader	-13 065	-12 486	4,6	-579
Kostnader för inhyrd personal	-138	-103	33,8	-35
Köpt hälso- och sjukvård	-6 348	-5 850	8,5	-498
Köpt tandvård	-122	-112	8,3	-9
Köpta verksamhetsanknutna tjänster	-845	-980	-13,7	135
Läkemedel	-2 144	-2 144	0,0	0
Övriga kostnader	-6 518	-5 823	11,9	-695
Verksamhetens kostnader	-29 180	-27 499	6,1	-1 681
Andel i intresseföretags resultat	0	1		-1
Avskrivningar	-406	-383	6,1	-23
Finansnetto	97	61		36
Resultat	898	524		374

Organisatoriska förändringar inom främst SLSO i form av avknoppningar med mera påverkar i vissa avseenden jämförelser mellan åren. Verksamhetens kostnader för den totala hälso- och sjukvården påverkas inte nämnvärt eftersom effekterna av en avknoppning i stort medför att kostnader flyttas exempelvis från personalkostnader till kostnader för köpt hälso- och sjukvård.

Verksamhetens kostnader har ökat med 6,1% (i delårsbokslutet uppgick ökningen till 6,4%). Detta kan jämföras med justerad budgeterad helårsökning på 4,1% samt justerad prognostiserad helårsökning på 5,4% (se vidare under 5.1.6 nedan). Den höga kostnadsökningstakten förklaras främst av en ökad vårdkonsumtion, se vidare avsnitt 5.1.1 *Vårdkonsumtion*.

De ackumulerade utumlänsintäkterna uppgår till 491 mkr vilket är 32 mkr, eller cirka 7%, högre än för motsvarande period 2007.

5.1.6 Helårsprognos

Helårsprognosen för hälso- och sjukvården uppgår till -73 mkr, vilket är 126 mkr lägre än budgeterat resultat. Prognosen har förbättrats med 173 mkr jämfört med delårsbokslutet.

Hälso- och sjukvården	Prognos	Budget	Avvikelse	Utfall	Avvikelse
Resultaträkning	2008	2008	i %	2007	PR-U i %
mkr					
Verksamhetens intäkter	45 722	45 383	0,7	43 313	5,6
Personalkostnader	-20 255	-20 161	0,5	-19 544	3,6
Kostnader för inhyrd personal	-195	-57	241,9	-184	5,5
Köpt hälso- och sjukvård	-10 030	-9 644	4,0	-9 104	10,2
Köpt tandvård	-202	-202	-0,3	-195	3,7
Köpta verksamhetsanknutna tjänster	-1 453	-1 336	8,8	-1 579	-8,0
Läkemedel	-5 746	-5 848	-1,7	-5 319	8,0
Övriga kostnader	-7 403	-7 492	-1,2	-5 525	34,0
Verksamhetens kostnader	-45 284	-44 740	1,2	-43 134	5,0
Andel i intresseföretags resultat	0	0		0	0,0
Avskrivningar	-618	-615	0,4	-580	6,4
Finansnetto	107	26	312,9	102	4,8
Resultat	-73	53		-300	

Enligt prognosen beräknas verksamhetens intäkter överstiga budget med 339 mkr medan verksamhetens kostnader beräknas överstiga budget med 544 mkr. Budgetavvikelsen avseende avskrivningar och finansnetto bidrar positivt med 79 mkr till den totala budgetavvikelsen på -126 mkr.

Enligt tabellen ovan uppgår budgeterad ökningstakt för verksamhetens kostnader 2008 jämfört med utfall 2007 till 3,7%. Justerad⁸ budgeterad kostnadsökningstakt uppgår till 4,1%. Vidare uppgår prognostiserad ökningstakt enligt tabellen ovan för verksamhetens kostnader 2008 jämfört med utfall 2007 till 5,0%. Justerad prognostiserad ökningstakt uppgår till 5,4%.

5.1.6.1 Prognoser för förvaltningar och bolag

Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN)

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar för perioden januari – augusti 2008 ett resultatutfall på 875 mkr. Motsvarande period 2007 var resultatet 462 mkr. Avvikelsen mot periodiserad budget uppgår till 530 mkr. Överskottet är främst hänförligt till somatisk specialistvård. Även övrig vård, primärvård och läkemedel uppvisar överskott mot periodiserad budget.

⁸ Justering utförd för omställningskostnader i årsbokslut 2007, 164 mkr.

Överskottet för somatisk specialistvård är främst hänförligt till intäktssidan, eftersom tillkommande 175 mkr för ökad tillgänglighet inte ingick i budgeten. På kostnadssidan uppvisar somatisk specialistvård upp överskott mot budget för akutsjukhusen, större privata enheter samt privata specialister inkl medicinsk service. Primärvårdens överskott mot periodiserad budget är främst hänförligt till hemsjukvård. Även husläkarverksamhet, BVC och MVC samt privata specialister har ett överskott mot periodiserad budget.

HSN-förvaltningen beräknar resultatprognosen för 2008 till 100 mkr, en förändring med 100 mkr jämfört med juni. Prognoserna har förändrats enligt följande; primärvård + 51 mkr, Somatisk specialistsjukvård (SSV) +22 mkr, psykiatri +12 mkr, övrig sjukvård + 8 mkr och geriatrik +7 mkr. Övriga verksamheter är oförändrade. I prognosen upptagna avvikelseposter per verksamhetsområde redovisas nedan:

Köpt somatisk specialistsjukvård beräknas ge en avvikelse mot budget med -43 mkr, en förändring jämfört med juni med 22 mkr. Avvikelsen är främst hänförlig till köpt vård vid akutsjukhusen där avvikelsen beräknas till -55 mkr. Detta pga. att produktionen av slutna akutvård är högre än avtalat. 50% av avtalat poängpris utgår som ersättning till sjukhusen för denna produktion.

Köpt primärvård beräknas ge en avvikelse mot budget med 39 mkr, en förändring jämfört med juni med 51 mkr. Den största avvikelsen beräknas för husläkarverksamheten och hemsjukvården med 67 mkr respektive 15 mkr. Efter att drygt halva året har gått konstaterar HSN-förvaltningen att de flesta nya auktoriserade verksamheterna har kommit igång och faktureringsystemet fungerar bättre. Besöksutvecklingen har stabiliserat sig och årsprognosen förväntas ge ett överskott. Avvikelsen för jour/närakuter beräknas till -35 mkr.

Köpt psykiatri beräknas ge en avvikelse mot budget med 25 mkr, en förändring jämfört med juni med 12 mkr. Läget inom allmänpsykiatri (60% av budgeten) är svårbedömt eftersom det nya faktureringsystemet inte fungerar tillfredsställande. Prognostiserade underskott inom allmänpsykiatri (-15 mkr), rättspsykiatri (-8 mkr) och ätstörningsvård (-5 mkr) balanseras mot det extra medelstillskott som tillfördes psykiatri vid landstingsstyrelsens beslut om slutlig budget för 2008.

Köpt geriatrik beräknas ge en avvikelse mot budget med 32 mkr, en förändring jämfört med juni med 7 mkr. Avvikelsen förklaras främst av att Brommageriatriken och Nackageriatriken inte beräknas producera upp till avtalad nivå inom ASIH (avancerad sjukvård i hemmet) samt i viss mån på överbudgetering.

Köpt övrig sjukvård beräknas ge en avvikelse mot budget med 72 mkr en förändring med 8 mkr jämfört med juni. Avvikelsen är främst hänförlig till finansiella intäkter (40 mkr), ofördelade reserver (15 mkr), språktolkar (15 mkr).

Kostnadsökningen för läkemedelsförmånen (ca 90% av HSN:s läkemedelsbudget) tom augusti är 5,5%, vilket är det lägsta värdet hittills under året och strax under övriga sommarmånader. Basläkemedel i förmånen ökade med 2,9% och specialläkemedel med 9,3%. Det är ännu för tidigt att säga om sommarens något lägre kostnadsutvecklingstakt avseende läkemedelsförmånen är långsiktig. HSN-förvaltningens bedömning är fortfarande att den totala ökningstakten för läkemedelsförmånen kommer att stiga igen efter sommaren, varför prognosen på -25 mkr som lades i delårsbokslutet kvarstår.

HSN-förvaltningens prognos uppgår till ett överskott med 100 mkr. Som alltid är prognosen behäftad med osäkerheter. Nedan redogörs för några av dessa. Sammantaget bedömer förvaltningen inte att riskerna ska behöva innebära ett underskott för 2008.

Förvaltningen har tagit del av en expertrapport från landstingets specialläkemedelsprojekt, i vilken läkemedel inom förmånen inkl smittskyddsläkemedel prognostiseras till en kostnadsökning om 8,4% 2008. Denna bygger på en trendframskrivning av hittillsvarande utveckling med justering för bl.a. förväntade patentutgångar, nya läkemedel och nya indikationer för redan godkända läkemedel. Denna prognos har också kalkylerat med ökade kostnader p.g.a. Vårdval för vissa terapigrupper. Om detta scenario inträffar skulle det innebära ett underskott om 100 mkr för 2008. Hittillsvarande utveckling tyder dock inte på ett så stort underskott. Förvaltningen har i aktuell prognos beräknat att underskottet 2008 begränsas till 25 mkr. Den fortsatta utvecklingen är dock svårbedömd.

Vårdvolymerna avseende somatisk specialistvård har ökat jämfört med föregående år. Ökningstakten har dock minskat stadigt sedan aprilbokslutet. Den nya ersättningsmodellen för akutsjukhusen innebär en ökad kostnad för beställaren för produktion över beställning avseende akut slutenvård. Om ökningstakten skulle accelerera under resterande del av året kan faktiska kostnader komma att överstiga nu prognostiserade.

I avtalen med vuxenpsykiatri finns inget absolut tak, utan volymer utöver de beställda ersätts med 10%. Om utvecklingen fortsätter med en 10% ökning inom öppenvården, så motsvarar det en kostnad på 13,5 mkr. I prognosen har hänsyn tagits med kostnader på 8 mkr för ökade volymer. Det finns alltså en ytterligare risk på 5,5 mkr.

Totalprognosen pekar på ett överskott med 100 mkr. Även om det fortfarande finns riskområden, bedömer förvaltningen att ett prognostiserat underskott inte är realistiskt. Förvaltningen bedömer denna gång att möjligheterna överstiger riskerna. För att ha ett rimligt ekonomiskt utgångsläge för 2009, måste HSN uppvisa överskott för verksamhetsår 2008. Förvaltningens arbete kommer att inriktas på att säkerställa dels att redan vidtagna åtgärder får avsedda effekter, dels att prognostiserat överskott inte äventyras utan blir verklighet.

TioHundranämnden

TioHundranämnden redovisar en prognos på -27,4 mkr vilket är en budgetavvikelse på motsvarande belopp. Avvikelsen är främst hänförlig till vård och omsorg för ordinarie boenden -12,4 mkr, geriatrik -9,3 mkr samt habilitering/LASS/LSS -8,0 mkr.

11,6 mkr har belastat SLL-koncernens prognostiserade resultat. Nämnden har fattat beslut om ett antal åtgärder för en ekonomi i balans och besparingarna uppgår till 22 mkr på helårsbasis. Åtgärderna utgörs främst av lokaloptimeringar. Helårseffekten kommer att uppnås först under 2009 då besluten fattats under andra kvartalet 2008.

Karolinska Universitetssjukhuset (Karolinska)

Vid Karolinska har under 2008 vissa organisatoriska förändringar genomförts. Verksamheten vid Karolinska består således av sju divisioner. För mer information om verksamhetsförändringar se avsnitt 5.1.6.

Produktionen inom Karolinska har i viss mån avtagit något jämfört med tidigare månader men ökar fortsättningsvis jämfört med motsvarande period 2007. Totalt antal vårdtillfällen ökar med 6,1% och totalt antal besök ökar med 4,0% jämfört med föregående år. Den ökade produktionen har även medfört att Karolinska har fler vårdplatser öppna än de planerat i budget. Genomsnittligt antal disponibla vårdplatser har under perioden januari-april 2008 ökat med 100 vårdplatser jämfört med perioden september-december 2007, varav en ökning om 30 vårdplatser var budgeterad enligt Karolinska.

Utomlänsvolymerna fortsätter att öka jämfört med föregående år, men intäkterna är lägre. Orsaken bedöms vara en kombination av bland annat ett oförmånligt prisavtal samt eventuellt en för låg självkostnads kalkyl i botten. Karolinska prognostiserar totalt sett att antal besök kommer att bli knappt 65 000 besök eller 4,2% över budget och motsvarande siffra för antal vårdtillfällen är drygt 1 500 eller 1,4%.

I Karolinskas utfall ingår drygt 34 mkr i ersättningsreduktioner, dvs. produktion över avtal som inte ersätts av HSN. Motsvarande siffra i prognosen är 181 mkr. Andelen kostnadsytterfall är lägre än budgeterat. Ett omfattande kvalitetsarbete rörande kostnadsytterfallen har bland annat visat att till följd av en teknisk justering i beräkningsmodellen så har denna inneburit färre kostnadsytterfall. Ersättningsfrågan diskuteras för närvarande med HSN.

Karolinska har nu ett vårdgarantiavtal som innebär 90 höftledsoperationer. Vidare har K tecknat ett avtal med HSN inom ortopedi avseende 110 ryggoperationer samt 900 nybesök.

Sjukhuset har vidare tillsatt en produktionsstyrningsgrupp vars mål bland annat är att öka antalet vårdgaranti- och utomlänspatienter.

Karolinskas redovisade resultat för perioden, -178,0 mkr är 95,4 mkr lägre än 2007 och 197,0 mkr lägre än periodiserad budget. Karolinskas prognostiserade resultat för helåret har i augusti förbättrats med 70 mkr till -180 mkr. Den nya prognosen förutsätter att Karolinska erhåller full kostnadsytterfallsersättning av HSN samt att initierade åtgärdsplaner genomförs. I den mån ersättningskorriger- ing ej genomförs uppskattas det prognostiserade resultatet att ytterligare försäm- ras. Prognosavvikelsen förklaras huvudsakligen av att kostnadsutvecklingen är högre än intäktsutvecklingen. Den högre kostnadsutvecklingen förklaras enligt Karolinska bland annat av produktion över avtal, vilket i prognosen beräknas generera kostnader utöver budget motsvarande cirka 145 mkr. Andra förklaring- ar till det högre prognostiserade kostnadsläget är att det interna besparingsupp- draget inte förväntas kunna genomföras fullt ut med motsvarande 40 mkr samt högre kostnader jämför med budget för köpta verksamhetsanknutna tjänster, 53 mkr, högre personalkostnader, 35 mkr, ökade konsultkostnader, 31 mkr samt ökade kostnader för reparationer och underhåll.

Karolinska håller fast vid sitt systematiska förändringsarbete som långsiktigt ska leda till hållbar effektivitet i organisationen, nämligen profilering, processorien- tering och ledarutveckling. Resultatet av detta långsiktiga arbete som har pågått sedan förra hösten har ännu inte visat sig i sjukhusets ekonomiska resultat. Ut- över detta är följande åtgärder pågående/planerade: Divisioner som redovisat ett negativt resultat har sedan april fått redovisa handlingsplaner. Karolinskas pro- duktionsstyrningsgrupp planerar för en ökad produktionsstyrning. Därutöver har Karolinska i augusti verkställt en åtgärdsplan, för att förbättra resultatet, som be- räknas ge en effekt motsvarande cirka 90 mkr. Ovan nämnda åtgärder är en för- utsättning för att Karolinska skall uppnå det nuvarande prognostiserade resulta- tet, -180 mkr.

Verksamhetens intäkter har ökat med 7,1% jämfört med motsvarande period 2007 och är 0,7% eller knapp 58,5 mkr högre än periodiserad budget. Föränd- ring jämfört med 2007 samt avvikelse mot periodiserad budget beror på ökad försäljning av sjukvårdstjänster och övriga tjänster. Prognostiserade intäkter är 1,3% eller 157 mkr högre än årsbudget. Avvikelsen förklaras främst av ökade in- täkter för försäljning av labb- och röntgentjänster samt IT tjänster.

Kostnadsutvecklingen för verksamhetens kostnader är 8,5% jämfört med mot- svarande period 2007. Kostnadsökningen är även högre än budgeterad kostnads- utveckling på 3,4%. Den budgeterade ökningen är beräknad efter att bokslut 2007 justerats för engångsposter. Avvikelse mot den budgeterade kostnadsut- vecklingen förklaras enligt Karolinska bland annat av en högre produktion och fler vårdplatser jämfört med avtal vilket bland annat medfört ökade kostnader avseende personal. Kostnaderna avviker även på grund av ökade kostnader för fortsatt nyttjande av S:t Görans som underleverantör för thoraxoperationer, kost- nader för köpt strålbehandling, eftervård vid Stockholms sjukhem samt ökade IT-kostnader. Vidare har närvaron och årsarbetarantalet ökat vilket medfört öka- de personalkostnader jämte genomförd lönerrevision (Kommunal). Verksamhe- tens personalkostnader är nu 6,6% eller 306,9 mkr högre jämfört med motsva- rande period 2007 och är högre än budgeterad kostnadsutveckling på 5,0% som justerats i likhet med verksamhetens kostnadsutveckling.

Prognos för verksamhetens sammanlagda kostnader är 3,0% eller 351 mkr högre än budget, vilket innebär en prognostiserad kostnadsutveckling på 7,4%. Avvikelse mot årsbudget hänger samman med de ovan angivna avvikelserna avseende kostnader. Prognos för verksamhetens personalkostnader har sänkts med 20 mkr sedan juniutfallet och är nu 70 mkr högre jämfört med helårsbudget. Kostnaden för inhyrd personal är 25,8 mkr vilket är 13,5 mkr högre jämfört med motsvarande period 2007. Prognosen har sedan tidigare justerats med 10 mkr till 35 mkr att jämföra med budgeterad nivå, 25 mkr.

Kostnadsutvecklingen för övriga verksamhetskostnader har ökat ytterligare i under juli och augusti och är 18,5% att jämföra med den justerade budgeterade kostnadsutvecklingen på -5,1%. Prognosen för övriga kostnader är 167 mkr högre jämfört med budget att jämföra med prognosen i juni då motsvarande siffra var 137 mkr. Prognosavvikelsen återfinns för bland annat reparationer och underhåll, 28 mkr samt IT tjänster, 25 mkr.

Enligt Karolinskas bedömning finns ett antal risker som kan komma att påverka resultatet bland annat att effektiviseringskravet, 200 mkr, inte genomförs fullt ut, att planerad åtgärdsplan inte kommer att ge tillräcklig resultatförbättring, att full ersättning inte uppnås från HSN samt att en växling till vårdgarantipatienter/utomlänsvård inte kan genomföras som planerat.

Antalet årsarbetare har sedan juni minskat med 317 till 15 286, och är 2,6% eller 389 högre jämfört med årsbokslut 2007. Minskningen från delårsbokslutet förklaras främst av tidigare anställda semestervikarier. Prognosen för antal årsarbetare är sedan delårsbokslutet 15 200, vilket ska jämföras med budgeterat antal 15 015. Genomsnittligt antal sjukdagar har minskat med två dagar jämfört med motsvarande period 2007.

Södersjukhuset AB (SÖS)

SÖS har inför 2008 erhållit en ökad beställning av slutenvård för barn samt fått ta del av den satsning som skett för behandling av gula fläcken. Venhälsan och verksamheten Kristallen har övergått till SÖS under 2008. Efter genomförd upphandling har beslutats att SÖS röntgenverksamhet i Nacka, Haninge och Nynäshamn skall övergå i annan regi från årsskiftet 08/09. Eventuella effekter på årets resultat av denna verksamhetsövergång finns ej med i augusti månads rapportering. Sjuksköterskekonflikten påverkade SÖS under april och maj, vilket bland annat medfört mer än 500 inställda operationer. Sjukhuset har upptagit diskussioner med HSN om att minska de köer som uppstått.

SÖS produktion innevarande år är märkbart högre än motsvarande period föregående år. SÖS totala produktion visar på en ökning inom elektiv öppenvård, mätt som antalet besök, med 11% jämfört med augusti 2007 samt en ökning av akut öppenvård med 12%. Akut och elektiv slutenvård, mätt som antalet vårdtillfällen, ökar med 4 respektive 1% mellan åren. Jämfört med HSN:s vårdavtal så prognostiserar SÖS producera 4% fler besök och drygt 1% fler vårdtillfällen över avtalad nivå. Inom den akuta öppenvården finns tydliga produktionsökningar främst inom obstetrik och barnmedicin, men även inom internmedicin, kardiologi och kirurgi. För akut slutenvårds del sker produktion över budgeterad

nivå främst inom internmedicin och delvis inom handkirurgi och kirurgi. Förlossningarna prognostiseras uppgå till 6 570 vid året slut vilket är rekord. Ersättningsreduktioner för vård utöver avtal prognostiseras uppgå till 14 mkr.

SÖS redovisade resultat för augusti månad är 1 mkr, vilket är högre än 2007 men 24 mkr lägre än periodiserad budget. Förändring jämfört med föregående år samt avvikelser mot periodiserad budget är främst en följd av förstärkning av vårdplatser, ny verksamhet och en ökad produktion.

Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat jämfört med 2007 och är högre än periodens budget. Avvikelse mot den budgeterade kostnadsutvecklingen förklaras främst av personal- och materialkostnader hänförligt till produktionsökning utöver ram och avvikande periodisering av budgetmedel.

SÖS prognostiserade resultat för helåret är i enlighet med budgeterat nollresultat, dock med en högre omsättning. Detta då producerad vård prognostiseras överstiga budget samt då beslut från HSN avseende vårdgarantipatienter, utökad uppdrag avseende elektiv bröstkirurgi samt för NU-teamet⁹, verksamheten Kristallen samt beställning för sjukhusens barnläkarmottagningar påverkar omsättningen då dessa beslut inte var kända när budget fastställdes. Prognos för verksamhetens sammanlagda kostnader är 2 procentenheter högre än budgeterad kostnadsutveckling på 5%.

Uppgivna riskfaktorer för sjukhuset är bland annat ett ökat tryck i lönebildningen, inflation utöver budget, förändrat uppdrag i och med röntgen, fysiologi- samt närakutupphandling samt SÖS rationaliseringsantagande i budget om 45 mkr.

Antalet årsarbetare har ökat med 114 jämfört med 2007 och uppgår nu till 4 040. Förändringen föranleds av ovan nämnda förändringar inom sjukhuset. Antalet årsarbetare beräknas bli 3 990 i enlighet med årsbudget.

Danderyds Sjukhus AB (DSAB)

För 2008 är inte några stora organisatoriska verksamhetsförändringar planerade, utöver de fulla effekterna av redan fattade 3S-beslut.

Det totala antalet vårdtillfällen har ökat med 2,6% och antalet besök har ökat med 1,2%. Vad gäller vårdavtal med HSN prognostiseras i jämförelse med 2007 en ökning av antal vårdtillfällen med 4,5% samt en ökning av antal besök med 2,0%. Samtidigt prognostiseras för helåret en ökning av verksamhetens kostnader med 4,1% och en ökning av antal årsarbetare med 0,3%.

Resultatet uppgår till 19 mkr, vilket är 80 mkr högre än för motsvarande period 2007 och 13 mkr högre än resultat enligt periodiserad budget. För helåret prognostiseras ett nollresultat, vilket överensstämmer med budgeterat resultat.

⁹ Neurologiskt utredningsteam för barn och ungdom som avviker i utvecklingen bestående av arbetsterapeut, logoped, psykolog, sjukgymnast, specialpedagog och sekreterare.

Verksamhetens intäkter har ökat med 9,9% som en effekt av ökad produktion och prisuppräknig. Intäkterna är 6 mkr högre än periodiserad budget. För helåret prognostiseras verksamhetens intäkter överstiga budget med 15 mkr vilket främst är hänförligt till tilläggsavtal, ökad produktion samt ej budgeterade intäkter för täckande av omställningskostnader. Den prognostiserade ökningen av verksamhetens intäkter jämfört med 2007 uppgår till 7,3%, att jämföra med budgeterad helårsökning på 6,7%.

Verksamhetens kostnader har ökat med 3,7% och är 3 mkr lägre än periodiserad budget. För helåret prognostiseras verksamhetens kostnader överstiga budget med 18 mkr vilket främst är hänförligt till kostnader för tilläggsavtal, ökad produktion samt ej budgeterade omställningskostnader (personalkostnader). Den prognostiserade ökningen av verksamhetens kostnader jämfört med 2007 uppgår till 4,1%, att jämföra med budgeterad helårsökning på 3,3%.

Personalkostnaderna har ökat med 4,4% samtidigt som antal årsarbetare har ökat med 1,4%. För helåret prognostiseras personalkostnaderna överstiga budget med 38 mkr vilket är hänförligt till kostnader för ökad produktion, högre löneökningar än budgeterat samt ej budgeterade omställningskostnader. Den prognostiserade ökningen av personalkostnaderna jämfört med 2007 uppgår till 4,7%, att jämföra med budgeterad helårsökning på 2,1%.

Väsentliga riskfaktorer utgörs främst av genomförandet av i budgeten inarbetade besparingar på ca 40 mkr, lönerörelsen, ”tröskeeffekter” i form av behov av fler vårdplatser om produktionen överstiger avtalad nivå samt utmaningar av privata aktörer. Dessutom finns risk för att ökningen av den akuta vården blir så stor att den planerade vården inte kan utföras i budgeterad omfattning. Detta kan medföra produktion av akut vård utöver avtal med endast 50 % ersättning medan den planerade vården med full ersättning inte kommer upp till avtalad nivå. Den planerade vården har dessutom en högre medelvikt än den akuta.

Antalet årsarbetare har ökat med 43 eller 1,4%, från 3 129 till 3 172. För helåret prognostiseras och budgeteras antal årsarbetare uppgå till 3 180, vilket innebär en ökning med 12 eller 0,3% jämfört med 2007.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB (S:t Erik)

S:t Erik införde under år 2007 en ny behandlingsmetod för åldersförändringar i gula fläcken (AMD). För helåret 2008 har 60 mkr avtalats med HSN avseende detta. Vidare finns flera utmaningar idag på delar av S:t Erik, vilket kan komma att påverka den framtida verksamheten. För mer information om verksamhetsförändringar se avsnitt 5.1.3.

Jämfört med föregående år ökar antalet besök med cirka 5,7% eller med 6 457 besök medan antalet vårdtillfällen ökar med motsvarande 53 vårdtillfällen eller 5,8%.

Produktionsprognosen för besök förväntas bli 1,1% eller 2 000 besök högre än budget och vårdtillfällen uppskattas bli i nivå med budget. Den enskilt största förändringen i prognosen avser antal ögonbottenscreening som förväntas bli 35,1% eller 10 000 lägre än beställd volym. Detta förklaras huvudsakligen av att 15-20% av de bokade patienterna uteblir vid vårdcentralerna. Även antal AMD-injektationer förväntas bli betydligt lägre än budget, 1 900, vilket motsvarar mer än hälften av budgeterad nivå.

S:t Eriks redovisade i augusti ett förbättrat resultat med knappt 3 mkr. Resultatet för perioden är 15,3 mkr, vilket är 7,2 mkr högre än 2007 och 10,9 mkr högre än periodiserad budget. Avvikelse mot periodiserad budget förklaras främst av att lägre personalkostnader och lägre kostnader för köpta sjukvårdstjänster. Bolagets prognostiserade resultat för helåret är sedan mars kvar och är 4,0 mkr högre än budgeterat nollresultat. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av en förväntan om att bolaget ej uppnår helårseffekt avseende den nya behandlingsmetoden AMD, högre utomlänstäckningar, lägre personalkostnader samt lägre kostnader för köpta sjukvårdstjänster.

Verksamhetens intäkter har ökat med 15,1% jämfört med 2007 men är lägre än periodiserad budget, vilket främst förklaras av att bolaget ännu inte kommit upp i helårseffekt avseende AMD. Detta medför även att prognostiserade intäkter är lägre än årsbudget.

Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat med 13,3% jämfört med 2007 men är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 17,9%. Den budgeterade ökningen är beräknad efter att bokslut 2007 justerats för engångsposter. Förändring jämfört med 2007 förklaras huvudsakligen av införandet av ny behandlingsmetod för AMD. Verksamhetens kostnader prognostiseras bli 6,7% jämfört med bokslut 2007. Avvikelse mot den budgeterade kostnadsutvecklingen har i huvudsak samma förklaring som intäktsavvikelsen.

Verksamhetens personalkostnader har ökat jämfört med 2007 med 9,3% men är 3,2% lägre än periodiserad budget. Prognos för verksamhetens personalkostnader har justerats och är nu 4,3 mkr eller 2,1% lägre än helårsbudget.

Antalet årsarbetare är på samma nivå som i delårsbokslutet, 336. Antalet årsarbetare prognostiseras i stort i linje med årsbudget.

Sjukvården Salem Nykvarn Södertälje (SNS)

Produktionen fortsätter vara på hög nivå inom somatisk specialistvård, till och med augusti är produktionen, i poäng räknat, 8% högre än avtalat. I antal besök och vårdtillfällen räknat är ökningen jämfört med samma period föregående år 8% respektive 11%. Även inom övriga vårdgrenar är produktionen betydligt högre än under 2007, bland annat har psykiatrisk öppenvård ökat med 26% jämfört med 2007 och når upp till avtalad nivå. Inom primärvård tas 4% fler besök

emot jämfört med samma period 2007, men 3,5% under budgeterad nivå. De förklaringar som uppges är bland annat bristen på allmänläkare och färre antal listade patienter som delvis kan kopplas till att det nu finns fler aktörer inom Södertälje.

Det redovisade resultatet för perioden är 15,5 mkr lägre än 2007 och 22,4 mkr lägre än periodiserad budget. Avvikelsen mot 2007 och periodiserad budget beror på högre intäkter och kostnader för ökad produktion inom somatisk specialistvård samt det problematiska läget inom primärvården på grund av effekterna av förändrat ersättningssystem. Prognosen är oförändrad -27 mkr.

Verksamhetens intäkter har ökat jämfört med 2007 vilket beror på ökad produktion. Den negativa avvikelsen mot periodiserad budget förklaras som en effekt av färre listade patienter på vårdcentralerna. Brist på allmänläkare inom primärvården och produktion utöver avtal inom somatisk specialistvård har också bidragit. I utfallet finns 19 mkr i ersättningsreduktion för produktion över avtal.

Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat med 1,8% jämfört med 2007 och är högre än budgeterad kostnadsutveckling på -1,8%. Lönekostnader och produktionsrelaterade kostnader såsom material och läkemedel ökar. Avvikelse mot den budgeterade kostnadsutvecklingen hänförs till produktion över avtal inom somatisk specialistvård och rekryteringsproblematiken avseende läkare och sjuksköterskor.

Personalkostnaderna har ökat med 4,4% jämfört med 2007, vilket är högre än budgeterad kostnadsutveckling på 3,6%. Kostnaden för inhyrd personal uppgår till 11,1 mkr, vilket är 1,6 mkr högre än 2007 års periodutfall. Prognosen för bemanningskostnader är 9,5 mkr högre än budget.

Det ekonomiska läget är fortsatt ansträngt inom såväl somatisk specialistvård som primärvård. SNS har fått avslag på den hemställan om ytterligare bidrag till verksamheten med 20 mkr som SNS styrelse lämnade in under våren. Sjukvårdsdirektören har fått i uppdrag av styrelsen att ta fram ett åtgärds paket om minst 25 mkr, vilka inte kommer att ge full effekt innevarande år. En av de åtgärder som har tagits fram är att stänga en vårdavdelning med 18 vårdplatser från 1 september och öka antalet vårdplatser på befintliga avdelningar med i princip oförändrad bemanning.

Sjukvården SNS har med anledning av kösituationen fått en tilläggsbeställning inom ortopedi, kirurgi och gynekologi som kan innebära en resultatförbättring.

Antalet årsarbetare i augusti 2008, 1 527, är lägre jämfört med motsvarande period, 1 587, trots den ökning av antalet vårdplatser som skedde under föregående år. Antalet årsarbetare förväntas att öka med 23 under året, prognosen är dock minskad med 40 jämfört med årsbudget, vilket föranleds av svårigheter att rekrytera personal.

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO)

SLSO:s enheter påverkas organisatoriskt och ekonomiskt av landstingsfullmäktiges budget för 2008 om ökad mångfald i vården och genom införandet av Vårdval Stockholm. Fem vårdcentraler har hittills avknoppats under året; Husläkarmottagning Serafen 1, Vallentunadoktorn, Vaxholms vårdcentral, Huvudsta och S:t Eriks vårdcentral. Kallhälls vårdcentral har tidigare upphandlats och Ny-näshamns vårdcentral har övergått i privat regi den 1 juni. Närakuten Sabbatsberg har avvecklats av SLSO vid årsskiftet och drivs som jourmottagning i privat regi. Närakuterna vid Brommaplan och Jakobsberg har avvecklats vid månads-skiftet mars/april och drivs nu som jourmottagningar av SLSO. Närakuten vid Skärholmens vårdcentral har avvecklats den 1 juni. Uppdraget för närakuterna i Farsta och på Södermalm har upphört och ersätts från den 1 juni av jouruppdrag på kvällar och helger. Arbetet med överlåtelse av Upplands Väsby, Viksjö samt Akalla vårdcentral, för vilka upphandlingar tidigare avbrutits, har påbörjats genom en s.k. full auktionsprocess.

Läkarbesöken på primärvårdens husläkarmottagningar, jourmottagningar samt närakuter har varit 11% fler än augusti -07. Sjuksköterskebesöken på husläkarmottagningarna är i paritet med föregående år. Sammantaget inom primärvårdens alla verksamheter och för samtliga vårdgivare har antalet besök varit något färre än budgeterat, men nära 5% fler än samma period föregående år.

Vid årsskiftet stängdes akutmottagningen och öppenvårdsrehabiliteringen vid Stockholmsgeriatriken. Detta är den främsta anledningen till den minskning som ses inom geriatrika öppenvårdsbesök, 32% färre besök än samma period föregående år. Antalet vårdtillfällen är 2% färre än augusti 2007, vilket är i enlighet med budget.

Psykiatrins öppenvårdsbesök totalt har ökat med 5 % jämfört augusti -07, störst procentuell ökning har beroendevården, följt av vuxenpsykiatri och barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Efterfrågan på vård i enskilt behandlingshem för BUP har ökat markant under 2007-2008 jämfört tidigare år. Statistiken vad gäller vårdtillfällen är för närvarande inte tillförlitlig p.g.a. stor eftersläpning.

Redovisat resultat för SLSO i augusti är 164 mkr, vilket är 19 mkr lägre än 2007 (7 mkr lägre justerat för organisatoriska förändringar¹⁰) men 43 mkr högre än periodiserad budget. Osäkerheten i redovisat resultat har minskat jämfört tidigare månader, men alltså finns viss tveksamhet rörande kostnader för avancerad medicinsk service och vissa intäkter från HSN.

SLSO prognostiserade resultat för helåret kvarstår på 20 mkr, vilket är 15 mkr lägre än budgeterat. Detta då primärvården sammantaget bedömts få svårt att nå budgeterat nollresultat med det nya ersättningssystemet. Antalet primärvårdsenheter med negativt resultat är denna månad 60, att jämföra mot 35 enheter samma period förra året, trots ökad produktion enligt ovan. För psykiatri och geriatrik bedöms nollresultat kunna uppnås.

¹⁰ Justering utförd för avknoppningar, avslutade uppdrag, förändrat ersättningssystem för avancerad medicinsk service samt kostnader för omstruktureringar föregående år.

Verksamhetens intäkter i augusti är högre än periodiserad budget. Avvikelse mot budget förklaras bland annat av omstruktureringsbidrag och vissa övriga intäkter som är högre än budgeterat.

Verksamhetens sammanlagda kostnader är i stort oförändrade mellan åren och i enlighet med periodiserad budget. Vid justering för främst organisatoriska förändringar så har kostnaderna ökat med 3%. Externt köpt vård har ökat inom både BUP och vuxenpsykiatri. Kostnaderna för inhyrd personal är 28% (33%) eller 20 mkr högre än föregående år och 66 mkr högre än periodens budget. Kostnaden hänförs främst till läkare och sjuksköterskor inom psykiatri och primärvård. Kostnaderna för köpt vård, främst inom psykiatri, är 15% (17%) högre än i augusti 2007 och överstiger periodiserad budget med 68 mkr.

Prognos för verksamhetens sammanlagda kostnader är högre än budgeterad kostnadsutveckling på -3% men lägre än bokslut föregående år. Avvikelse mot årsbudget hänförs främst till kostnader för bemanning och köpt extern vård.

Antalet årsarbetare på 11 847 har minskat med 753 jämfört med augusti 2007. Antalet årsarbetare prognostiseras bli 190 färre än budgeterat. Förändringen beror i huvudsak på avknoppad/avslutad verksamhet samt omställningsåtgärder.

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB)

AISAB:s redovisade resultat för perioden är i paritet med 2007 och 0,5 mkr högre än periodiserad budget. Avvikelse mot periodiserad budget beror på högre intäkter än budgeterat. Den sjätte maj tog AISAB över uppdraget att sköta transporter av avlidna, vilket är resultatneutralt, dock resulterar det i att omsättningen ökar med 4,5 mkr. AISAB:s vidhåller därmed ett prognostiserat nollresultat.

Verksamhetens intäkter har ökat med 6,6% jämfört med 2007 och är 2,0 mkr högre än periodiserad budget. Förändring jämfört med 2007 är en följd av ökade intäkter för ersättning av huvudavtal samt intäkter för den nytillkomna verksamheten. Avvikelse mot periodiserad budget beror främst på intäkter för den nya verksamheten.

Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat med 6,8% jämfört med 2007 och är högre än budgeterad kostnadsutveckling på 4,1%. Förändring jämfört med 2007 och budget beror på högre personalkostnader och högre fordonskostnader samt kostnader för den nya verksamheten.

Antalet årsarbetare prognostiseras bli 5 fler än budgeterat.

Tillgängligheten av beredskapstid är 99,6%, vilket är något lägre än utfallet 2007 (99,7%). Mål för 2008 är 100% tillgänglighet.

Stockholm Care AB

Resultatutfallet uppgår till -3,2 mkr, vilket är 5,9 mkr lägre än för såväl motsvarande period 2007 som periodiserat budgeterat resultat. Bolagets resultatprognos är -3 mkr, att jämföra med budgeterat resultat på 4 mkr.

Intäkterna understiger kraftigt såväl föregående år som periodiserad budget. Avvikelsen jämfört med föregående år är -7,9 mkr eller -13% och jämfört med periodiserad budget är avvikelsen -9,4 mkr eller -15%. Anledningen till detta är en minskad patienttillströmning främst inom områdena rehabilitering och benmärgransplantationer. Detta har inneburit en förändrad så kallad "case-mix" och det genomsnittliga priset per patientärende har minskat med 21%.

Kostnaderna understiger föregående år med 2,0 mkr eller -2%. Jämfört med periodiserad budget är avvikelsen -3,4 mkr eller -6%. Kostnadsutfallet har belastats med 3,4 mkr avseende upplupna personalkostnader för avgående VD samt 1,2 mkr avseende kundförluster.

Vid styrelsens sammanträde den 24 juni presenterade tf VD ett åtgärdsprogram i tio punkter. Åtgärder vidtas såväl på intäkts/marknadssidan som på kostnadssidan. Bland annat genomförs prisjusteringar både för Tobias Registret och för patientvården. Det kommer dock att ta viss tid innan dessa får fullt genomslag i verksamheten. Effekter av andra åtgärder väntas ta ännu längre tid, exempelvis utveckling av nya tjänster för marknadsföring samt bearbetning av nya marknader.

Folktandvården Stockholms län AB (Folktandvården)

Folktandvårdens totala produktion ökar genomgående jämfört med 2007. Ökningen avser antal behandlade barn där produktionen ökat med 1,3%, antal behandlade vuxna som ökar med 2,5% samt antal behandlade inom specialisttandvård där ökningen är 0,9%. Prognosen har i augusti justerats för samtliga verksamheter. Prognosen för höjts för behandlade barn med 3 000 eller med 4,9% och antal behandlade inom specialistvård med 500 eller med 1,7%. Prognosen för behandlade vuxna har dock minskats med 2 000 eller med 0,6%.

Folktandvårdens redovisade resultat för perioden, 18,5 mkr, har försämrats jämfört med resultat i delåret, 20,8 mkr. Resultatet är 8,5 mkr lägre än 2007 men 8,9 mkr bättre än periodiserad budget. Förändring jämfört med periodiserad budget förklaras främst av betydligt lägre personalkostnader. Folktandvårdens prognostiserade resultat för helåret har i augusti justerats med 2 mkr till 17 mkr och är således högre än budgeterat resultat, 15 mkr.

Verksamhetens intäkter har ökat med 2,9% eller med 22,9 mkr jämfört med motsvarande period 2007 men är 1,5% eller 11,9 mkr lägre än periodiserad budget. Förändring jämfört med 2007 är bland annat en följd av genomförd prishöjning samt att antalet behandlade vuxna patienter har ökat.

Verksamhetens kostnader har ökat med 3,4% eller med 25,2 mkr jämfört med motsvarande period 2007 men är lägre än den budgeterad kostnadsutveckling på

5,2%. Den budgeterade ökningen är beräknad efter att bokslut 2007 justerats för engångsposter. Förändring jämfört med 2007 beror till stor del på ökade personalkostnader samt ökade kostnader för övriga verksamhetskostnader. Avvikelse mot den budgeterade kostnadsutvecklingen förklaras främst av lägre personalkostnader.

Verksamhetens personalkostnader har ökat med 2,7% eller med 14,1 mkr jämfört med 2007 men är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 8,1%. Avvikelse mot föregående år förklaras bland annat av det löneavtal som senast togs för tandläkarna (34% av personalen) och som innebar 10% under två år. Avvikelse mot den budgeterade personalkostnadsutvecklingen förklaras bland annat av att antal årsarbetare i utfallet är lägre än det budgeterade antalet. Prognos för verksamhetens personalkostnader har justerats i augusti och är nu 20,7 mkr lägre än budget.

Antalet årsarbetare har minskat med 14 till 1 817 jämfört med bokslut 2007. Prognos för antalet årsarbetare har justerats ned med 10 årsarbetare och är nu 1 840.

TioHundra AB

Bolaget ägs av Stockholms läns landsting och Norrtälje Kommun via ett Kommunalförbund där de två huvudmännen är enda medlemmar. Redovisningen för TioHundra AB konsolideras i Stockholms läns landstings koncernredovisning med 50 procent.

TioHundra AB förbättrar denna månad sin prognos med 3 mkr från -10 mkr till -7 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Den negativa budgetavvikelsen beror på en högre kostnadsutveckling än planerat. Prognosen för SLL-koncernen påverkas med 50% dvs med -3,5 mkr. Resultatutfallet uppgår till 10 mkr, vilket är 13 mkr högre än för motsvarande period 2007 men 3 mkr lägre än periodiserat budgeterat resultat på 13 mkr.

Verksamhetens intäkter har ökat med 6,7% som en effekt av ökad produktion och prisuppräkning. Intäkterna överstiger periodiserad budget med 23 mkr, vilket främst är hänförligt till högre intäkter för omsorgsverksamheten. För helåret prognostiseras verksamhetens intäkter överstiga budget med 28 mkr vilket innebär en ökning med 6,0% jämfört med 2007, att jämföra med budgeterad ökning på 3,8%.

Verksamhetens kostnader har ökat med 4,9% och är 24 mkr högre än kostnaderna enligt periodiserad budget, vilket främst hänförs till högre personalkostnader samt kostnader för inhyrd personal. För helåret prognostiseras verksamhetens kostnader överstiga budget med 32 mkr, vilket innebär en ökning med 5,1% jämfört med 2007. Budgeterad kostnadsökning uppgår till 2,5%.

Personalkostnaderna har ökat med 6,5% och är 16 mkr högre än enligt periodiserad budget. För helåret prognostiseras personalkostnaderna överstiga budget med 24 mkr. Kostnaderna för inhyrd personal prognostiseras överstiga budget med 12 mkr. De sammantagna bemanningskostnaderna prognostiseras därmed

överstiga budget med 36 mkr, vilket innebär en ökning jämfört med 2007 på 6,6%.

Den främsta riskfaktorn utgörs av årets lönerörelse.

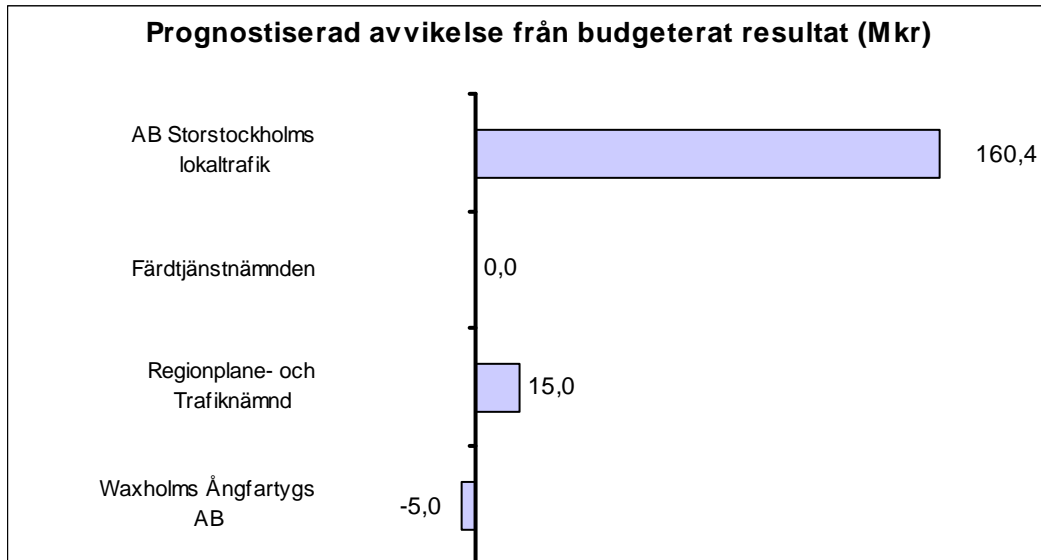
Antalet årsarbetare har minskat med 23 eller 1,0%, från 2 374 till 2 351. För året prognostiseras och budgeteras antal årsarbetare uppgå till 2 360, vilket i stort sett innebär ett oförändrat antal jämfört med 2007.

Bolagsledningen beslutade i slutet av maj om ett åtgärdsprogram med effektiviseringsåtgärder, utöver de 24 mkr som är inarbetade i årets budget.

5.2 Bilaga 2 Trafiken

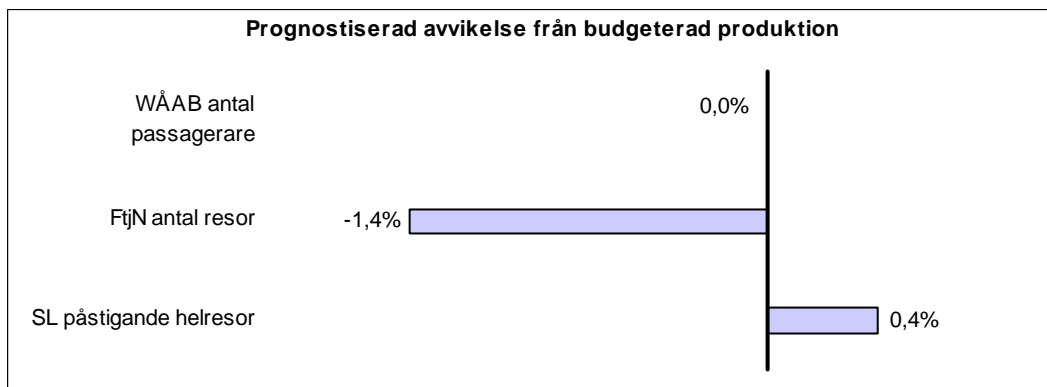
5.2.1 Övergripande

Prognosen för trafikverksamhetens sammanlagda årsresultat är 170 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat. Prognosen innebär en förbättring med 84 mkr jämfört med föregående månad.

Produktion

Prognosen för antal resande inom hela trafikverksamheten är 691 428 000 vilket innebär en ökning med 0,4% jämfört med budget. Jämfört med bokslut 2007 innebär prognosen en ökning med 1,8% motsvarande 12 145 000 resande att jämföra med den budgeterade ökningen på 1,3% motsvarande 9 197 000 resande.

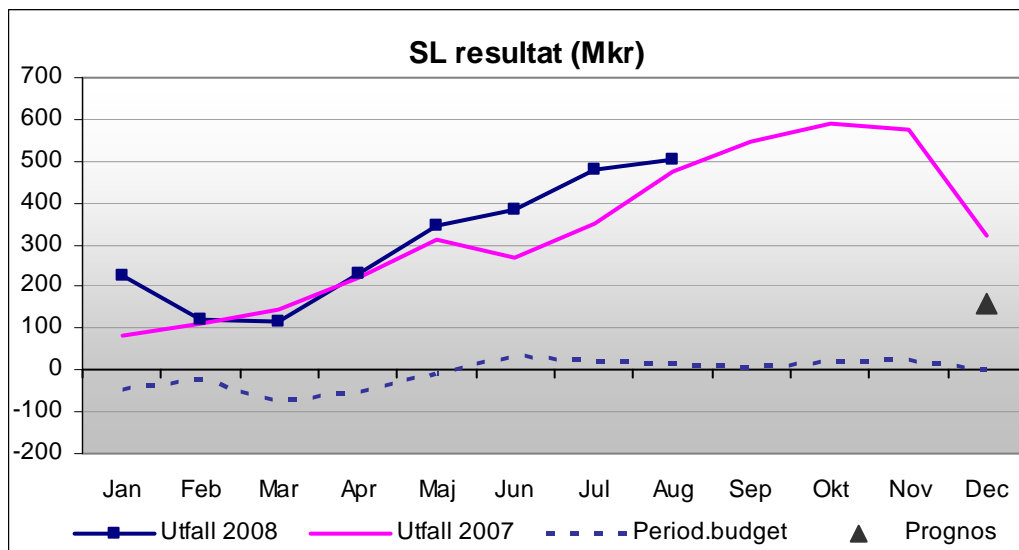
WÅAB redovisar för perioden en förbättrad utveckling av antalet resor med 0,8%, eller 25 000 fler resor, jämfört med samma period föregående år. Skär- gårdstrafiken står för hela ökningen vilket sammanhänger med det vackra vädret under maj-juli. Den budgeterade förändringen på helår är en ökning med 3%, 112 000 resor. Prognosen är oförändrad jämfört med budget.

Färdtjänsten redovisar för perioden en ökning med 7 000 resor än vid samma tidpunkt 2007 (augusti 2008 /augusti 2007) vilket dock är 62 000 färre resor än

budgeterat. Ökningen avser färdtjänstresor med taxi. Sjukresor är 4 000 fler än budgetet men något lägre än 2007, tjänsteresor är lägre än budgeterat och lägre än samma period föregående år. Den lägre resevolymen i förhållande till budget beror på ett färre antal personer med färdtjänsttillstånd, ökad tillgänglighet i SL-trafiken samt satsningen på närtrafiken. Prognosen påvisar 52 000 färre resor än budgeterat.

SL redovisar för perioden en förbättrad utveckling av resandet inom samtliga trafikslag och prognosen är 0,4%, motsvarande 3 miljoner påstigande helresor utöver budget. Den budgeterade förändringen på helår är en ökning med 1,3%, motsvarande 9 miljoner fler påstigande helresor jämfört med 2007.

5.2.2 AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)

Målvärden 2008 för tillförlitlighet inom trafiken utgörs av punktlighet (procent avgångar i rätt tid i intervallet 90 till 99%). Alla trafikslag redovisar förbättrad punktlighet jämfört med föregående år men de uppnår inte budgeterade värden förutom för Roslagsbanan och Saltsjöbanan.

Andelen nöjda resenärer enligt SL:s ombordundersökningar uppgår till 72% (67%) vilket är i linje med budget.

SL resultaträkning	Utfall	Utfall	Förändr.	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall
mkr	2008	2007	08/07	2008	2008	Pr-Bu	2007
	aug	aug	%				
Tillskott från SLL	3 790	3 564	6,3	5 685	5 685	0	5 346
Biljettintäkter	3 264	2 884	13,1	4 800	5 070	270	4 476
Uthyrning fordon	862	866	-0,5	1 304	1 303	-2	1 298
Reklam	112	107	5,0	203	183	-20	161
Övrigt	495	512	-3,4	827	759	-68	752
Verksamhetens intäkter	8 522	7 933	7,4	12 819	13 000	181	12 032
Personalkostnader	-345	-265	30,3	-526	-562	-36	-426
Köpt trafik	-5 198	-4 931	5,4	-8 078	-8 133	-55	-7 534
Reparation och underhåll	-477	-505	-5,7	-913	-878	35	-823
SJ-kostnad	-37	-61	-38,9	-96	-126	-30	-106
Övrigt	-653	-593	10,1	-1 112	-1 097	16	-1 104
Verksamhetens kostnader	-6 709	-6 355	5,6	-10 726	-10 797	-71	-9 993
Avskrivningar	-910	-841	8,2	-1 425	-1 397	28	-1 278
Finansnetto	-400	-265	50,9	-668	-646	22	-440
Resultat	503	473	6,4	0	160	160	321

Verksamhetens intäkter har ökat jämfört med 2007, främst till följd av ökade biljettintäkter och ökat tillskott från SLL.

Verksamhetens kostnader har ökat jämfört med 2007 med 5,6% vilket är lägre än den budgeterade kostnadsökningen på 7,3%. Större avvikelser mot föregående år avser personalkostnader, som ökar till följd av löneökningar och ökat antal anställda, samt kostnader för köpt trafik med anledning av indexreglering.

Prognosen har förbättrats jämfört med föregående månad och är 160 mkr bättre än budget. Prognosen innebär en ökning av biljettintäkterna med 270 mkr jämfört med budget.

Verksamhetens prognostiserade kostnader är i stort sett i nivå med budgeten. Produktionskostnader per trafikslag framgår av tabellen nedan.

SL produktionskostnad per trafikslag	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
mkr	2008	2008	%	2007
Tunnelbana	-2 786	-2 781	0	-2 713
Pendeltåg	-1 564	-1 492	5	-1 394
Lokaltåg/Spårvagn	-612	-605	1	-556
Buss	-4 074	-4 079	0	-3 741
Trafikslagsgemensamt	-362	-396	-9	-318
Totalt SL	-9 398	-9 353	0	-8 722

Prognosen för skattefinansieringsgraden är 51,6% att jämföra med budget 52,8%.

Antalet årsarbetare har ökat med 66 jämfört med 2007. Ökningen beror huvudsakligen på att SL Kundtjänst har utökat sin verksamhet i samband med nattöppet samt förarbeten inför lanseringen av SL Access. Vidare är Trygghetscentralen numera bemannad med egen personal.

5.2.3 Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB)

Mål för tillförlitlighet har inte fastställts för 2008. Två mätningar av tidshållningen vid Strömkajen, Vaxholm, Stavsnäs och Sandhamn har genomförts. Mätningen avser såväl avgångar som ankomster i rätt tid. En differens på 3 minuter accepteras vid avgångar och på 5 minuter vid ankomster. Tillförlitligheten mätt på detta vis var under augusti 80%.

Redovisning av tillskott från SLL har ändrats mellan åren 2007 och 2008. Från och med 2008 redovisas tillskottet löpande under året i resultaträkningen.

WÅAB resultaträkning	Utfall	Utfall	Förändr.	Budget	Prognos	Avvikelse	Bokslut ^{*)}
mkr	2008	2007	utfall	2008	2008	PR-BU	2007
	aug	aug	%			%	
Verksamhetens intäkter	211	77	176,2	304	304	0,0	105
Verksamhetens kostnader	-184	-160	14,7	-262	-268	2,5	-244
Avskrivningar	-17	-17	-0,7	-29	-28	-3,5	-27
Finansnetto	-7	-6	3,5	-13	-13	-3,8	-10
Resultat	4	-108	-103,4	0	-5	-100,0	-175

*) Slutligt resultat 2007 efter ägartillskott/koncernbidrag är 0

Förändringen jämfört med 2007 är av redovisningsteknisk karaktär enligt ovan. Större avvikelser mot periodiserad budget avser 8 mkr kostnader för köpt trafik samt 6 mkr driftkostnader för fartyg. Kostnadsutvecklingen sammanhänger med ökade bränslekostnader.

Periodens prognos är fortsatt negativ med 5 mkr, främst till följd av ökade bränslekostnader. Prognos för skattefinansieringsgraden är 65% i enlighet med budget.

5.2.4 Färdtjänstnämnden (FtjN)

Antal resor har ökat med 0,3% jämfört med föregående år, och det genomsnittliga antalet färdtjänstresor per resenär har ökat från 25 till 28 resor per resenär. Detta förklarar huvudsakligen det ekonomiska utfallet under perioden.

FtjN resultaträkning	Utfall	Utfall	Förändr.	Budget	Prognos	Avvikelse	Bokslut
mkr	2008	2007	utfall	2008	2008	PR-BU	2007
	aug	aug	%			%	
Verksamhetens intäkter	775	752	3,0	1 178	1 171	-0,6	1 132
Verksamhetens kostnader	-723	-702	3,0	-1 171	-1 149	-1,9	-1 096
Avskrivningar	-5	-3	34,5	-7	-7	0,0	-6
Finansnetto	0	0	6 100,0	-1	-1	-37,5	0
Resultat	47	47		0	15		31

Det redovisade resultatet för perioden är 0,4 mkr högre än 2007 och 23,4 mkr högre än periodiserad budget. Förändring jämfört med 2007 och periodiserad budget förklaras i huvudsak av en i huvudsak oförändrad resevolym, vilket har lett till lägre kostnader. Prognostiserat resultat för helåret är förbättrat med 5 mkr till 15 mkr jämfört med budgeterat nollresultat.

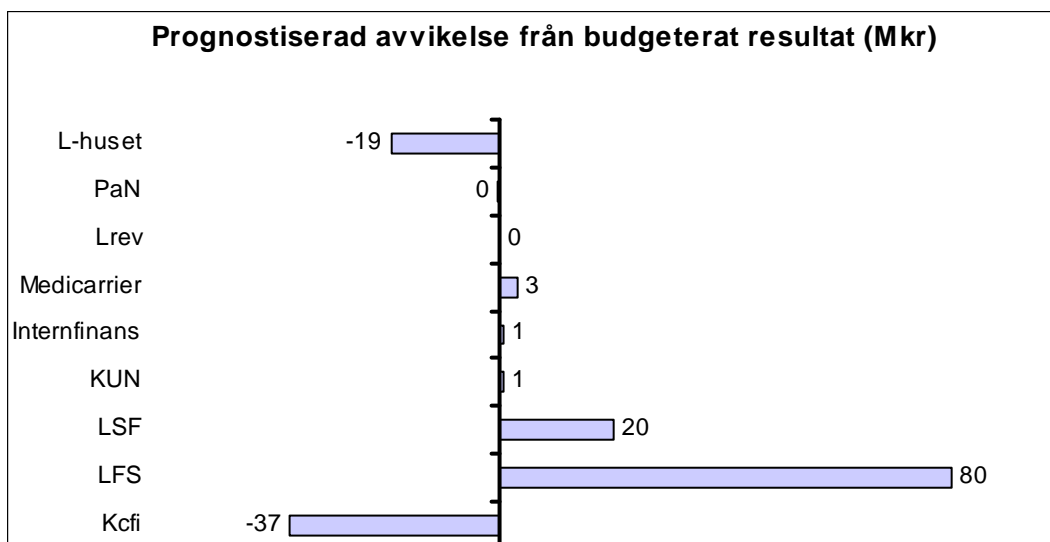
Verksamhetens intäkter har ökat jämfört med 2007 men är lägre än periodiserad budget. Avvikelse mot periodiserad budget och prognos förklaras av lägre resenärsavgifter på grund av en lägre resevolym.

Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat 3,1% jämfört med 2007 men är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 7,1%. Förändring jämfört med 2007 beror i huvudsak på prisutvecklingen av köpta trafiktjänster samt ökade IT-kostnader på grund av implementeringen av nytt system. En lägre resevolym än budgeterat ger lägre kostnader, vilket påverkar den totala kostnadsprognosen som är 22,1 mkr lägre än årsbudget.

Verksamhetens personalkostnader har minskat med 0,7% jämfört med 2007 och är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 5,4%. Förändring jämfört med 2007 är en följd av omställningsåtgärder gjorda under förra året. Avvikelse mot budget förklaras av vakanta befattningar vilka kommer att tillsättas under året. Prognosen är i paritet med årsbudget.

Antalet årsarbetare har minskat med 7 jämfört med 2007. Förändringen beror på utförda omställningsåtgärder och vakanser. Prognosen är oförändrad jämfört med budget.

5.3 Bilaga 3 Övriga resultatenheter

5.3.1 Fastigheter

Landstingsfastigheters resultat på 418 mkr är något lägre än föregående års utfall på 419 mkr. Periodens resultat före reavinster uppgår till 324 mkr, vilket är 19 mkr lägre än motsvarande period föregående år. Detta förklaras bland annat av försämrat finansnetto samt ökade avskrivningar. De ökade kostnaderna balanseras till viss del mot ökade hyresintäkter.

Utfallet överstiger periodiserad budget med 119 mkr. Differensen förklaras av högre hyresintäkter än budgeterat och ett lägre utfall än budgeterat när det gäller fastighetskostnader och finansnetto. Avskrivningarna är högre än budgeterat. Ett antal genomförda fastighetsförsäljningar, där Nynäshamns sjukhus är den största, har bidragit till resultatet.

De genomförda fastighetsförsäljningarna höjer prognosen för realisationsvinster på årsbasis från 50 mkr till 94 mkr. Tillsammans med högre hyresintäkter till följd av tillkommande hyreskontrakt medför det att det prognostiserade utfallet på 423 mkr beräknas att överstiga budgeten på 342 mkr med 81 mkr. Prognosen har förbättrats med 36 mkr jämfört med delårsbokslutet genom revidering avseende interna hyresintäkter, avskrivningar samt finansnetto.

Locums prognos för årets resultat är -30 mkr, oförändrat jämfört med föregående månad. Avvikelsen mot budget uppgår till -34 mkr. Årsprognos från KPA beräknad enligt huvudregeln ökar årets pensionskostnad, inklusive löneskatt, med 32 mkr jämfört med budget. Kostnadsökningen är en ackumulerad engångseffekt med anledning av bland annat nya livslängdsantaganden.

Revidering har gjorts avseende försäljningsintäkter och kostnader till följd av att NKS-kansliet fr.o.m. 2008-05-01 övergick till Landstingsstyrelsens förvaltning.

Nya Karolinska Solna (NKS) har enligt landstingsfullmäktiges beslut blivit en egen förvaltning från första maj, vilket innebär att NKS ska upprätta en egen resultat- och balansräkning. Utfallet under årets sex första månader är -14,0 mkr. NKS estimerar resultatprognosen i augusti till -25,0 mkr, vilket är 18,8 mkr högre än tidigare bokslut. Anledningen till detta är en ändrad redovisningsprincip avseende vilka utgifter som skall resultatföras och vilka som ska aktiveras i balansräkningen. NKS redogör i bokslutet för en riskfaktor, vilket innebär att nedskrivningar för byggnader som ska rivs under året kan påverka resultatet.

5.3.2 Koncernfinansiering

Koncernfinansiering prognostiserar ett resultat som understiger budget med 37 mkr. De samlade skatteintäkterna beräknas bli 98 mkr högre än budgeterat, men detta motverkas bl a av ett prognostiserat finansnetto lägre än budgeterat beroende på högre koncerninterna kostnadsräntor samt pensionskostnader.

5.3.3 Övriga

Landstingsstyrelsens förvaltning prognostiserar ett positivt resultat med 20 mkr jämfört med budgeterat nollresultat, beroende på framför allt lägre driftskostnader samt högre finansnetto än budgeterat.

MediCarrier AB förbättrar denna månad sin prognos med 0,8 mkr till 3,3 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Resultatet kan huvudsakligen hänföras till ökad försäljning samt lägre personalkostnader. En ny prissättningsmodell införs under året och bolaget har från och med halvårsskiftet övertagit ansvaret för distribution av informationsmateriel och frikort.

Kulturnämnden prognostiserar en avvikelse mot budgeterat nollresultat med 0,6 mkr. Avvikelsen förklaras av att ränteintäkterna blir högre än budgeterat och att kostnaderna för f d Medicinhistoriska museet blir lägre än budgeterat.

Patientnämnden prognostiserar en avvikelse mot budgeterat nollresultat med -0,4 mkr. Avvikelsen förklaras av ändrade beskattningsregler för omkostnadsersättning till förordnade stödpersoner inom bl.a. psykiatri. Dessa kostnader är inte budgeterade inom ramen för nämndens nuvarande budget.

Övriga enheter prognostiserar resultat som i huvudsak överensstämmer med budget.

5.4 Bilaga 4 Tabell Resultat per förvaltning och bolag

Resultat för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen

Resultat för aug 2008 (mkr)

(Resultat före bokslutsdispositioner och skatt)

	Resultat 2008 jan-aug	Resultat 2007 jan-aug	Period Budget jan-aug	Prognos helår aug	Prognos helår juni	Bokslut helår 2007	Budget helår 2008	Avvikelse prognos- budget
Vård								
HSN	875,3	461,9	344,9	100,0	0,0	87,5	0,0	100,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	163,6	183,0	120,5	20,0	20,0	50,1	35,0	-15,0
Karolinska universitetssjukhuset	-178,0	-82,5	19,1	-180,0	-250,0	-358,1	0,0	-180,0
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje	-18,8	-3,7	3,5	-27,0	-27,0	-25,4	0,0	-27,0
Södersjukhuset AB	0,9	-9,6	25,2	0,0	0,0	-27,1	0,0	0,0
Danderyds Sjukhus AB	18,8	-61,5	6,4	0,0	0,0	-65,1	0,0	0,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	15,3	8,1	4,4	4,0	4,0	3,8	0,0	4,0
<i>Akutsjukhusen totalt</i>	<i>-161,8</i>	<i>-149,2</i>	<i>58,6</i>	<i>-203,0</i>	<i>-273,0</i>	<i>-472,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-203,0</i>
Folk tandvården Stockholms län AB	18,5	27,1	9,6	17,0	15,0	38,5	15,0	2,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	0,8	0,9	0,3	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0
Stockholm Care AB	-3,2	2,7	2,7	-3,0	-3,0	2,4	4,0	-7,0
Koncernjusteringar ¹⁾	-0,4	-1,1	0,0	-0,4	-0,3	0,0	0,0	-0,4
Subtotal	892,9	525,3	536,6	-69,4	-241,3	-292,1	54,0	-123,4
TioHundra AB	5,1	-1,4	7,1	-3,5	-5,0	-7,2	0,0	-3,5
Totalt vård	898,0	523,9	543,7	-72,9	-246,3	-299,4	54,0	-126,9
Trafik								
AB Storstockholms Lokaltrafik	499,3	469,8	17,3	160,4	81,2	320,9	0,0	160,4
Waxholms Ångfartygs AB	3,6	-107,7	6,5	-5,0	-5,0	-175,4	0,0	-5,0
Färdtjänstnämnden	47,0	46,6	23,6	15,0	10,0	31,4	0,0	15,0
Regionplane- och trafiknämnden	5,7	10,5	10,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Totalt trafiken	555,6	419,2	57,4	170,4	86,2	177,2	0,0	170,4
Fastigheter								
Locum AB	-11,6	5,5	0,7	-30,0	-30,0	5,8	4,0	-34,0
NKS	-14,0			-25,0	-43,8			
Landstingsfastigheter Stockholm	418,4	419,0	299,5	422,6	387,3	510,8	342,3	80,2
Totalt fastigheter	392,8	424,5	300,1	367,6	313,5	516,7	346,3	21,3
Övriga								0,0
Kulturnämnden	4,4	7,0	0,0	0,6	0,6	4,1	0,0	0,6
Landstingsrevisorerna	6,5	6,6	5,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0
Patientnämnden	0,7	0,9	0,9	-0,4	-0,4	0,0	0,0	-0,4
MedicARRIER AB	10,6	7,4	-0,9	3,3	2,5	4,3	0,0	3,3
Landstingshuset Stockholm AB	-3,3	-53,6	-15,8	-42,7	-42,7	-244,8	-23,7	-19,0
Totalt övriga	19,0	-31,7	-10,8	-39,2	-40,0	-234,6	-23,7	-15,5
Finansiering								0,0
Skadekontot	-1,6	2,6	2,9	-0,5	-0,5	3,1	0,0	-0,5
AB Stockholms läns landstings Internfinans	3,0	3,5	2,4	3,6	3,2	5,3	3,0	0,6
Totalt finansiering	1,4	6,1	5,3	3,1	2,7	8,4	3,0	0,1
Koncernfunktioner								0,0
Koncernfinansiering	-11,2	408,1	-63,9	43,7	363,3	371,7	81,0	-37,3
LSF inkl Gymnasier	102,7	138,5	8,5	20,0	13,0	60,6	0,0	20,0
Totalt koncernfunktioner	91,5	546,6	-55,5	63,7	376,3	432,3	81,0	-17,3
Koncernjusteringar ¹⁾	-21,0	32,7	0,0	7,4	7,4	407,2	0,0	7,4
S:a resultat före disp o skatt	1 937	1 921	840	500	500	1 008	461	39

1) Koncernjusteringar i utfallet avser koncernåterläggningar och interndifferenser. I prognosen återläggs nedskrivning av aktier i DB.

5.5 Bilaga 5 Tabell Investeringar per förvaltning och bolag

Investeringar för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen

	Investeringar 2008	Investeringar 2007	Prognos helår 0808	Prognos helår 0806	Bokslut helår 0712	Budget helår 0812	Avvikelse budget- prognos
Vård							
HSN	9,7	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	3,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	34,2	32,2	71,0	71,0	55,3	71,0	0,0
Karolinska universitetets sjukhuset	168,4	134,1	400,0	400,0	303,7	336,0	-64,0
Sjukvården Salem, Nykvam, Södertälje	9,4	2,7	28,0	28,0	24,1	28,0	0,0
Södersjukhuset AB	55,2	56,0	110,0	110,0	113,1	110,0	0,0
Danderyds Sjukhus AB	27,6	32,7	81,0	81,0	61,7	81,0	0,0
St Eriks Ögonsjukhus AB	5,9	6,5	9,0	9,0	9,7	9,0	0,0
Folkandvården Stockholms län AB	49,8	24,2	60,0	57,0	52,4	57,0	-3,0
Ambulans sjukvården i Storstockholm AB	4,4	2,8	0,0	0,0	3,8	6,5	6,5
Stockholm Care AB	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
To talt vård	364,6	291,2	759,0	756,0	623,8	701,5	-57,5
Trafik							
AB Storstockholms Lokaltrafik	2 383,0	1 634,9	4 006,0	4 027,0	3 105,5	5 192,0	1 136,0
Waxholms Ångfartygs AB	29,9	8,8	69,5	69,5	4,9	65,8	-3,8
Färdtjänstnämnden	0,2	2,0	2,7	2,7	7,1	2,7	0,0
Regionplane- och trafiknämnden	0,2	0,2	0,6	0,6	0,8	0,2	-0,4
To talt trafiken	2 413,3	1 645,9	4 078,8	4 099,8	3 128,3	5 260,7	1 181,9
Fas tigheter							
Locum AB	0,5	0,0	14	14	10	14	0,0
NKS	19,5	0,0	142,5	0,0	0,0	0,0	-142,5
Lands tings fas tigheter Stockholm	694,6	456,2	1 159,0	1 159,0	797,9	1 159,0	0,0
To talt fas tigheter	714,4	456,2	1 302,9	1 160,4	798,9	1 160,4	-142,5
Övriga							
Kulturnämnden	0,0	0,2	0,2	0,1	0,5	0,1	-0,1
Lands tings revisorema	0,1	0,1	0,3	0,3	0,1	0,3	0,0
Patientnämnden	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Medicari AB	1,7	0,6	3,0	3,0	1,2	3,0	0,0
Lands tingshus et Stockholm AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
To talt övriga	1,8	0,9	3,5	3,4	2,0	3,4	-0,1
Finans iering							
Skadekontot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
AB Stockholms läns lands tings Internfinans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
To talt finans iering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ko ncer nfun ktio ner							
Ko ncer nfinans iering	554,5	0,0	233,0	233,0	414,9	233,0	0,0
LSF inkl Gymnas ier	34,1	25,4	68,8	68,8	90,2	740,0	671,2
To talt ko ncer nfun ktio ner	588,6	25,4	301,8	301,8	505,2	973,0	671,2
S:a investering utgifter	4 083,0	2 419,5	6 446,0	6 321,4	5 069,2	8 098,9	1 652,9

5.6 Bilaga 6 Tabell Årsarbetare per förvaltning och bolag

Årsarbetare	Utfall 2008 aug	Utfall 2007 aug	Förändr. 08-07	Förändr. %	Prognos 2008 dec	Budget 2008 dec	Avvik. PR-BU
Vård							
HSN	301	255	46	0	301	293	8
Stockholms läns sjukvårdsområde	11 847	12 600	-753	-6	11 800	11 990	-190
Karolinska universitetssjukhuset	15 286	14 844	442	3	15 200	15 015	185
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje	1 527	1 587	-60	-4	1 550	1 590	-40
Södersjukhuset AB	4 040	3 926	114	3	3 990	3 990	0
Danderyds Sjukhus AB	3 172	3 129	43	1	3 180	3 180	0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	336	335	1	0	333	333	0
<i>Akutsjukhusen totalt</i>	<i>24 361</i>	<i>23 821</i>	<i>540</i>	<i>2</i>	<i>24 253</i>	<i>24 108</i>	<i>145</i>
Folktandvården Stockholms län AB	1 817	1 845	-28	-2	1 840	1 850	-10
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	215	200	15	8	205	200	5
Stockholm Care AB	12	12	0	0	11	11	0
Totalt vården	38 553	38 733	-180	2	38 410	38 452	-42
Trafik							
AB Storstockholms Lokaltrafik	832	764	68	9	840	880	-40
Waxholms Ångfartygs AB	21	22	-1	-5	28	28	0
Färdtjänstnämnden	118	121	-3	-2	118	118	0
Regionplane- och trafiknämnden	48	49	-1	-2	48	50	-2
Totalt trafiken	1 019	956	63	0	1 034	1 076	-42
Fastigheter							
Locum AB	205	202	3	1	206	203	3
Landstingsfastigheter Stockholm	0	0	0	0	0	0	0
Totalt fastigheter	205	202	3	1	206	203	3
Övriga							
Kulturnämnden	46	42	4	10	45	43	2
Landstingsrevisorerna	25	23	2	9	26	25	1
Patientnämnden	16	16	0	0	17	16	1
MedicARRIER AB	99	104	-5	-5	92	89	3
Landstingshuset Stockholm AB	0	0	0	0	0	0	0
Totalt övriga	186	185	1	13	180	173	7
Finansiering							
Skadekontot	0	0	0	0	0	0	0
Internfinans	8	10	-2	10	9	9	0
Totalt finansiering	8	10	-2	10	9	9	0
Koncernfunktioner							
Koncernfinansiering	0	0	0	0	0	0	0
Landstingsstyrelsens förvaltning(inkl.gymn)	920	1 032	-112	-11	930	950	-20
Totalt koncernfunktioner	920	1 032	-112	-11	930	950	-20
Koncernjusteringar							
TioHundra AB (50%)	1 176	1 187	-12	0	1 190	1 180	10
Summa resultat SLL-koncernen	42 067	42 305	-239	-1	41 959	42 043	-84

Antal ÅÅ för HSN är beräknad på BVs antal ÅÅ.

5.7 Bilaga 7 Förklaring till nyttjade förkortningar

AISAB	Ambulanssjukvården i Storstockholm AB
Care	Stockholm Care AB
DSAB	Danderyds Sjukhus AB
FtjN	Färdtjänstnämnden
FTV	Folktandvården Stockholms län AB
HSN	Hälso- och sjukvårdsnämnden
Karolinska	Karolinska Universitetssjukhuset
KcFi	Koncernfinansiering
KN	Kulturnämnden
LFS	Landstingsfastigheter Stockholm
Lrev	Landstingsrevisorerna
LSF	Landstingsstyrelsens förvaltning
NKS	Nya Karolinska Solna
PaN	Patientnämnden
RTN	Regionplane- och trafiknämnden
SL	AB Storstockholms lokaltrafik
SLSO	Stockholms läns sjukvårdsområde
SNS	Sjukvården i Salem, Nykvarn, Södertälje
StE	Sankt Eriks Ögonsjukhus AB
SÖS	Södersjukhuset AB
TioHundra	TioHundra AB
WÅAB	Waxholms Ångfartygs AB
åa	Årsarbetare

Primärtjänster

Försäljning av sjukvård, trafik, tandvård, utbildning och övrigt

Ränteswap

En ränteswap innebär att två aktörer byter räntebetalningsflöden med varandra.

Det vill säga att en part betalar fast ränta men som önskar rörlig ränta och en annan part betalar rörlig ränta men med som vill betala fast ränta på sina respektive krediter. Ett av motiven för att träffa avtal om en ränteswap kan exempelvis vara anpassning av räntebindningstid i skuldportföljen för att därigenom ta hänsyn till önskad risk och egna förväntningar på räntemarknaden.

SLL har för avsikt att inneha avtalen löptiden ut. Marknadsvärdet kommer att variera under löptiden dock utan resultatpåverkan. När avtalstiden löper ut är marknadsvärdet noll.

Verksamhetsanknutna tjänster

Laboratorie- och röntgentjänster.